

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČKOVA ULICA 8. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izbaje vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za tiskarstvo: 15.20 L.

EKSKLJUCIVNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Italiji in Nemčiji ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANOCONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Angleške čete v Singapuru so brezpogojno kapitulirale

Po brezupnem odporu je včeraj poveljnik angleške posadke ponudil kapitulacijo — Sovražnosti so bile snoči ustavljene

Tokio, 16. febr. s. Agencija Domei do-
znava iz Singapura:Ob 14.30 krajevnega časa so angleške
čete v Singapuru obvestile japonski glavni
stan, da so pripravljene na predajo.Rim, 16. febr. s. Snoči je bila v Londonu
uradno objavljena kapitulacija Singapura.
Tokio, 16. febr. s. Včeraj je cesar sprejel
šefa glavnega stana generala Subijamo, ki
je cesarju poročal o padcu Singapura.Tokio, 16. febr. s. Kapitulacija Singapura
je bila posledica zlozama odpornosti angle-
ških čet. Mesto je bilo popolnoma obkolje-
no s kopne strani in izpostavljeno nasproti-
nikovi artiljeriji. Japonci so se polastili
tudi vseh treh letališč na otoku ter vseh
glavnih utrd.je orisal v radijskem govoru strateške po-
sledice padca Singapura in predvsem pod-
črtal kako kapitulacija tega važnega ope-
rišča razširja akcijsko področje japonskih
oboroženih sil v južnem odseku. Polkovnik
Ohira je poudaril, da pomeni Singapur v
japonski posesti resno ogrožanje pomorskih
zvez zaveznikov med Pacifikom in Indij-
skim Oceanom in izredno hud udarec tudiza Čungking, ki so mu s tem odvzete pomo-
či Anglosasov in bo moral zaradi tega
spremeniti svojo politiko do teh. Polkovnik
Ohira se je zahvalil v imenu države obo-
roženim silam in izjavil, da padeč Singa-
pura zaključuje prvo fazo vojne v Vzhodni
Aziji, in sicer vojne, ki jo bo Japonska ve-
dila do končne zmage.

Zgodovinski pohod na Singapur

Rim, 16. febr. s. Predaja Singapura se
je dogodila natančno teden dni po prve-
mu japonskemu napadu na veliko angliško
trdnjavo in 60 dni po pričetku vojne na
Pacifiku proti obema plutokracijama. V
55 dneh so prodire japonske sile operira-
le na Malaji od mej Tajkse do glavnega
mesta sultanata, Jore, Johore Bahrua,
Korakale so povprečno 10 milj dnevno,
600 milj preko najtežjega ozemlja na
svetu zaradi skoraj nepredirnih džungel,
ki se tod razprostirajo. Posebne težave so
napredujoče japonske čete morale prema-
gati v severnem delu Malajskega pol-
otoka, kjer je džungla strašno gosta, sko-
raj nepredirna in jo križajo številni vod-
ni tokovi. Napor japonskih čet je bil tem-
bolj pomemben zaradi tega, ker čete niso
bile vajene takega terena. Po prvih veli-
kih uspehih, ki so imele svoj vrhunec s
potopitvijo angleških oklopnih »Prince of
Wales« in »Repulse«, so pričeli Japonci
sistematično bombardirati angleška opori-
šča na Malajskem polotoku in s prvimi iz-krcanji ob zori dne 8. decembra so pričeli
zgodovinski pohod na Singapur. Temu
trenutku je sledila vrsta zmag nad angliš-
kimi silami, ki so se v neredu umikale
proti svojemu velikemu oporišču. Dne 10.
decembra je padel Kota Bahru, dne 26.
decembra je bila preokročena reka Perak
in dva dni nato je padlo glavno mesto
države Perak. Dne 11. januarja je padlo
glavno mesto malajskih zveznih držav
Kuala Lumpur in 31. januarja tudi glavno
mesto zadnje države v južni smeri proti
Singapuru, to je Johore Bahru. Splošni na-
pad na Gibraltar vzhodne Azije se je pri-
čel 3. februarja, potem ko je angleško vr-
hovno poveljništvo zavrnilo japonsko za-
htevo po brezpogojni predaji trdnjave. Po
štirindnevnem peklenskem bombardiranju
so se japonske čete izkrcale na otoku Sin-
gapuru v noči dne 8. t. m. Dogodki v za-
dnjih 7 dneh, ko je divjala divja borba v
sruči trdnjave, pripadajo zdaj že zgodovini.
Vojna na Malaji se je tako triumfalno za-
ključila za hrabre čete Tenna.šele po dveh tednih napovedal tak uspeh.
Njih izgube so približno iste kot jih je na-
povedalo japonsko vrhovno poveljništvo.
Morda so bile lastne izgube priznane za-
radi tega, da bi ameriški uspeh nad ja-
panskimi silami bil bolj verjeten.So pa še drugi čimbelji, ki pričajo o ne-
verjetnosti ameriških poročil. Če bi se
taka akcija resnično zgodila s tolikimi iz-
gubami za Japonce, bi bilo to usodno za
Marshallske otoke. Zakaj ni ameriška
mornarica izkoristila uspeha tega smrtnega
udarca in nadaljevala z napadi na
druge otoke ter razdejala celotno otočje?
Američani so v resnici izvedli samo en
napad na otoke in so v naglici izginili. Ko
jih je pričela japonska mornarica zasle-
dovati. Izredno lahka stvar bi bilo uni-
čenje vojnih naprav na teh majhnih oto-
kih za Američane, ki trde, da so tako
močni v zraku in na morju. Če bi ta na-
pad bil res izveden, bi ameriški držav-
ljani lahko obtožili svojo mornarico za-
radi nesposobnosti, ker ni znala izkoris-
titi priretega uspeha.Angloameriška propaganda namiguje
tudi, da je japonska vojska izgubila nad
20.000 vojakov in več kot 30 transportnih
ladij ob napadu na japonski konvoj v Ma-
kasarski ožini. Če bi Japonci resnično
utrpeali take izgube, ne bi bilo mogoče, da
bi japonske sile zasedle drugo za drugo
številne strateške točke na tem področjukakor Kelvieng, Eabaul, Kendari in Balikpapanu. V resnici so bile v Balikpapanu japonske
transportne ladje.Po anglosaških poročilih so v akciji so-
delovale 4 ameriške križarke in so po-
topile mnoge japonske transportne ladje.
Potem bi sledilo, da je večina japonskih
adij potopila nizozemska mornarica in ni-
čbostjo iz nekaj podmornic in letalstva,
ki je zelo maloštevilno. Očitno je nemo-
goče, da bi podmornice in slabotne letal-
ske sile potopile 30 transportnih ladij.Londonski listi so pred dnevi pouda-
rili, da so angleške sile na malajski fron-
ti imele velik uspeh in da so japonske
čete, letala in ladje utrpele izredno hude
izgube, dočim so bile izgube Angležev
neznatne. Po londonskih listih se je zde-
lo, da bodo japonske sile uničene. Japo-
nske čete pa so sistematično marširale na-
prej na vsej fronti v Malaji in padeč ne-
zavzetne trdnjave Singapura je danes do-
vršeno dejstvo. Komandant Micunobu je
zaključil, da je zadovoljen s to lažno an-
glosaško propagando, ker odkriva težak
položaj, v katerem se nahajata angleška
in ameriška vlada, ki morata kovati iz-
mišljene vesti in kar najbolj prikrivati
resnico in tolažiti sami sebe in svoje na-
rode zaradi izgube Singapura.

Podpis kapitulacije

Tokio, 16. febr. s. Cesarjev glavni stan
poroča, da so se angleške sile v Singapuru
brezpogojno vdale.Tako je padlo zadnje in najmočnejše
od treh velikih zavezniških oporišč
v vzhodni Aziji. General Tomojuki Jama-
šita, vrhovni poveljnik zmagovitih japo-
nskimi čet na Malaji in general Percival, vr-
hovni poveljnik poraženih angleških sil,
sta podpisala dokumente, s katerimi se za-
ključuje faza vojne v Pacifiku, ki je po-
tekla na Malajskem polotoku. S tem so
bile sovražnosti na vsej malajski fronti ob
22. uri krajevnega časa ustavljene.Podpis angleške predaje se je dogodil
kar najbolj enostavno pred neko na pol
porušeno avtomobilsko tovarno ob vzhodni
zidni zidni Bukit Timah, ki je bil to-
likokrat omenjen v teku hudih borb v pre-
teklih dneh.Angleško poveljništvo se je odločilo pro-
sti za mir ob 14.30 krajevnega časa, ko
se je zavedlo, da nobena sila na svetu ne
bi mogla rešiti pred uničenjem angleških
sil, ki so bile popolnoma obkoljene v me-
stu Singapuru. Razen tega je orkan ja-
panskih bomb in izstrelkov onemogočil
preostali silam v najstrožjem središču
trdnjave nadaljnji odpor.Mislija za predajo, ki je sestojala iz šti-
rih angleških oficirjev pod vodstvom ma-
jorja Wilda, se je blizala japonskemu ge-
neralnemu štabu s tradicionalno belo za-
stavo. Takoj nato je bil izročen šefu mi-
stije dokument s pogojem Japoncev. Majhna
skupina je odšla iz japonskega poveljni-
štva ob 16.15, potem ko je določila uro
za sestanek med poveljniki obeh vojsk,
med zmagovalecem in premaganecem, za
formalno predajo angleških sil.

Silni požari

Tokio, 16. febr. s. Poročajo, da se s po-
gorišč v Singapuru dvigajo v tropsko nebo
do 6.000 m visoki dimnasti stebri, ki so
vidni od Gemasa na Malaji, to je iz raz-
dalje 250 km. Dež, ki pada na področju
Kluanga, ima popolnoma črne kapljice.

Potopljen

angleški transportnik

Bangkok, 16. febr. s. Doznava se iz Ba-
tavijske, da je bomba zadela in zažgala
11 km od Singapura neko angleško 20.000
tonsko transportno ladjo. Neka avstralska
ladja je rešila 1.534 vojakov.

Potopljene in poškodovane angleške ladje

Tokio, 16. febr. s. Med ladjami, ki jih
je japonska mornarica potopila v vodah
Singapura od 10. do 14. t. m., so 1 lahka
križarka vrste Areturs s 5220 tonami, ena
pomorna križarka, ena podmornica in 2
topničarki. Med hudo poškodovanimi la-
dijami so en rušilec, 1 torpedovka in ena ni-
zozemska križarka.

32 parnikov potopljenih pred Singapurom

Tokio, 16. febr. s. Japonski glavni stan
poroča, da je japonska mornarica napadla
sovražne konvoje blizu Singapura. Poško-
dovanih ali potopljenih je bilo 32 parnikov.

Zaključek prvega razdobja vojne na Daljnem vzhodu

Tokio, 16. febr. s. Polkovnik Hideo Ohi-
ra, šef tiskovnega urada japonske vojske,

Nedogledne posledice

Ves mednarodni tisk podčrtava važnost padca Singapura in nedogledne posledice za britanski imperij

Ankara, 16. febr. s. Listi poudarjajo
resnost posledic izgube Singapura za An-
glosase. List »Ulah« piše v uvodniku, da
izguba Singapura zaprepašča vse angleški
imperij, ki izgublja ne samo pristanišče,
kjer je pristajalo letno okrog 20.000 ladij,
temveč tudi edini prehod med Indijskim
Oceanom in Kitajskim morjem ter glavno
pomorsko oporišče. ki bi se lahko upora-
bilo v akcijah proti Japoncem. Bomo videli,
zaključuje list, kako dolgo se bo lahko
upirala Java.List »Ikkdam« zatrjuje, da je padeč Sin-
gapura zrušil prestiž Anglije predvsem v
Birmaniji in potem v bližnjem in srednjem
Vzhodu do Egipta in Indije je pričela to vojnos sovražnim zadržanjem do Anglije. Pa-
dec Singapura bo imel najtežje posledice
na vsem Indijskem Oceanu.List »Tasvir Ekar« piše, da se s padcem
Singapura pričena nova doba osvoboditve
azijskih narodov in sicer po večini
muslimanov, ki so pod jarmom Angležev
in Nizozemcev.List »Tanc« piše, da je s padcem Singa-
pura Kitajsko morje zaprto za Anglijo,
dočim se za Japonsko odpira Indijski
Ocean. List »Kumhuriet« zatrjuje, da se
kažejo na Daljnem vzhodu katastrofalne
posledice angleške politike »en korak na-
prej in enega nazaj«.

Izkrcanje na Sumatri

Japonski padalci so zasedli Palembang, najvažnejše petro- lejsko središče, od koder ogražajo prestolnico Nizozemske Indije

Sanghaj, 15. febr. d. Iz Batavijske poroča-
jo, da so včeraj japonski padalci pristali v
bližini prestolnice otoka Sumatre, Palemb-
ang. Izkrcavalni manever, v katerem je
sodelovalo nad sto japonskih letal ob močni
zaščiti lovskih oddelkov, je bil izvršen v so-
boto v zgodnjih jutranjih urah. Številna
japonskih padalcev poročilo iz Batavije ne
navaja, kakor tudi ne nikakih podrobnosti
o nadaljnjih operacijah japonskih čet pri
Palembangu.Tokio, 16. febr. s. Poročajo, da so pred-
včerajšnjim japonski padalci zasedli letal-
sko oporišče Palembanga na otoku Suma-
tri.Tokio, 16. febr. s. Palembang, ki so ga
z drzno akcijo zasedli japonski padalci, je
najvažnejše petrolejsko središče na otoku
Sumatri, ki proizvaja več kot eno tretjino
od 6 milijonov in 200 tisoč ton petroleja,
kar je celotna produkcija proizvodnje pe-
troleja v Nizozemski Indiji. Palembang je
bilo tudi glavno obrambno oporišče otoka
in od tod gre najkrajša pot med Singapu-
rom in Batavijsko. Zasedba tega oporišča
predstavlja med drugim tudi ogražanje
glavnega mesta Nizozemske Indije, ki je
bilo med tem z japonskimi bombami poru-
šeno, ter ogražanje letalskih oporišč na
otoku Banki. Batavijska je od Palembanga
oddaljena samo 450 km v zračni črti.Tokio, 16. febr. s. Glede zasedbe Palemb-
anga z japonskimi padalci je poudaril ge-
neral Dojihar, inšpektor japonskega letal-
stva, da so se oddelki palčev več let večja-
li in da palčev, ki so se spustili na Pa-lembang, niso mogli računati na pomoč od
nikogar in so izvedli svojo akcijo brez upo-
rabe drugih oboroženih sil.Tokio, 16. febr. s. Šef glavnega stana
japonske vojske, general Sugijasan, je po-
slal brzogojne čestitke poveljniku padal-
skih oddelkov, ki so zasedli Palembang.Tokio, 16. febr. s. Po vesteh agencije
Domei so letala japonske mornarice se-
strelila 10 bombnikov vrste Lockheed v teku
napada na otok Banko, južnovzhodno od
Sumatre.

Izkrcanja na Amboinu

Tokio, 16. febr. s. Iz Amboina poročajo,
da so japonske čete po izkrcanju dne 31.
januarja razširile zasedbeno področje. V
kratkem bo ves otok zaseden. Od 14. fe-
bruarja je sovražnik imel 300 mrtvih in je
izgubil 2.600 ujetnikov. Zajetih ali uničenih
je bilo tudi 7 težkih topov, 9 protiletalskih
topov, 214 strojnih pušk, ter dva tanka in
številna motorna vozila, puške in strelivo.Rim, 16. febr. s. Uradno poročilo, objav-
ljeno v Bataviji javlja, da so Japonci za-
sedli otoke Anambas vzhodno od Malaje.

Japonski poveljniki na južnem bojišču

Tokio, 16. febr. s. Imperialni glavni stan
poroča, da je bil general grof Juki Tera-
uchi imenovan za vrhovnega poveljnika ja-
ponskih sil na južnem bojišču. General
Osamu Cukada je bil imenovan za šefa
generalnega štaba japonskih sil na istem
bojišču.topljenimi ladjami je baje bila neka 17-
tisočtonska, ena križarka, 2 podmornici,
števne pomožne ladje, neka stara kri-
žarka ter nadaljnje 4 pomožne ladje in
3 podmornice.Angloameriška propaganda poroča, da
je do spopada prišlo pri Marshallskih
otokih. Ta splošna označba je že sama
na sebi znatna in sumljiva. Mislim, da
je ta vojna akcija potekla in je istovetna
z napadom na otoke Votke in Meleolof, ki
pripadajo Marshallskim otokom. Ta na-
pad je bil dne 1. februarja. Če bi bil iz-
veden v tako velikem slogu in s takimi
uspehi, se zdi čudno, da so Američani

Quattro navi nemiche affondate

Altri piroscafi centrali da bombe e siluri — Reparti avversari in ripiego ad oriente di Mechili

Il Quartier Generale delle Forze Armate
comunica in data di 15 febbraio il seguente
bollettino di guerra n. 624:Nostrì elementi motorizzati, incontra-
tisi con reparti esploranti avversari ad
oriente di Mechili, li obbligavano a ripe-
gare dopo breve combattimento.È continuata intensa e proficua, l'atti-
vità delle aviazioni italiana e tedesca sulle
retrovie nemiche. Sono stati bombardati
gli impianti portuali di Tobruk, dispersi
ammassamenti di truppe e di automezzi.
Cacciatori germanici hanno distrutto, in
duelli aerei, 5 Curtiss.In azioni diurne e notturne formazioni
tedesche hanno battuto senza tregua basi
navali ed aeree di Malta con osservati
numerosi e violenti incendi.

Convogli navali nemici sono stati ripe-

tutamente attaccati da forze aeree nel
Mediterraneo orientale. Nostrì aerosili-
ranti hanno colato a picco un grosso mer-
cantile avversario, danneggiandone grave-
mente un secondo, apparecchi germanici
hanno messo a segno bombe del maggiori
calibri su numerosi piroscafi di grande e
medio tonnellaggio affondandone successi-
vamente tre. Navi di scorta sono state
pure efficacemente colpite. Un nostro ri-
cognitore, impegnato in aspra lotta da
quattro caccia inglesi, ne abbatteva uno e
rientrava dopo aver adempiuto la sua mi-
sione.Anche questa notte alcune bombe sono
state sganciate da apparecchi avversari su
Catania, senza provocare alcun danno.
Un velivolo partecipante all'incursione,
raggiunto dal tiro della difesa contraerea,
è precipitato in fiamme nel mare.

Štiri sovražne ladje potopljene

Nadaljnji parniki zadeti z bombami in torpedi — Sovražni oddelki na umiku vzhodno od Mekilija

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil
je objavil 15. februarja naslednje 624. vojno
poročilo:Naši motorizirani oklopní oddelki so pri-
stili vzhodno od Mekilija nasprotnikove
patrolne oddelke po kratki borbi k umiku.Italijanska in nemška letala so nadalje-
vala intenzivne in uspešne napade na so-
vražnikovo zaledje. Bombardirane so bile
pristaniščne naprave v Tobruku in razpršene
zbirališča čet in motoriziranih vozil.Nemški lovci so v spopadih v zraku uni-
čili 5 letal tipa »Curtiss«.Nemška letala so brez prestanka dan in
noč bombardirala pomorska in letalska opo-
rišča na Maliti. Opaženi so bili mnogi silo-
viti požari.Večkrat po vrsti so letalske sile v vzhod-
nem delu Sredozemlja napadle sovražni-ve pomorske konvoje. Italijanska torpedna
letala so v strmoglavnem poletu potopila
veliko sovražno trgovsko ladjo in neko dru-
go hudo poškodovale.Nemška letala so napadla številne parni-
ke velike in srednje tonaje, ki so bili zadeti
z bombami velikega kalibra. Tri ladje so
bile v gotovostjo potopljene. Uspešno so bile
zadete tudi spremljevalne ladje. Eno naše
izvidniško letalo, ki so ga hudo napadli
štiri angleški lovci, je enega izmed njih
streljalo in se vrnilo po izpolnitvi svoje
naloge.Tudi to noč so sovražna letala vrgla ne-
kak bomb na Katanijo, ne da bi povzročila
škodo. En pri napadu sodelovalo letalo se
je zadelo od izstrelkov protiletalskega top-
ništva v plamenih zrušilo v morje.

Nemško vojno poročilo

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 15. febr.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je
objavilo včeraj naslednje vojno poročilo:V raznih odsekih vzhodne fronte je na-
daljeval sovražnik svoje brezupne na-
pade. Ti napadi so se zrušili s posebno hu-
dimi izgubami zanj. Samo v odseku eno-
armadnega zbora je izgubil nasprotnik
okrog 2000 padlih. V mnogih lastnih na-
padnih podjetjih so bile sovražne sile vrže-
ne nazaj, več obkoljenih skupin sovraž-
nika stisnjenih skupaj in od svojih zvez od-
rezani od nasprotnika uničeni ali pa ujeti.
Močne sile letalstva so razpršile sovraž-
nikova zbirališča in ovrhobale kolone ter
so s dobrim učinkom napadle sovjetske
poljske postojanke, kakor tudi železniške
cilje. Na murmanskim fronti so uničili lo-
vski oddelki sovražna taborišča. Izgube so-
vjetskih letalskih sil so znašale včeraj 39
letal.V teku bitke ob vzhodnem izhodu iz Ro-
kavskega preliva dne 12. februarja so na-
padli nemški rušilci in brzi čolni angleške
brze čolne, izmed katerih so dva potopili.
Neki minolovci je rešil 35 mož posadke
potopljene stražnega čolna, ki predstavl-
ja edino nemško ladijsko izgubo v teh bu-
jih. Podmornice so potopile pri napadu na
konvoje na Atlantiku eno korveto in 3 so-
vražne trgovske ladje s skupno 24.500 t.reg. tonami, med njimi veliko motorno pe-
trolejsko ladjo, štiri nadaljne ladje so bile
s torpedi močno poškodovane.Na morju severno od Tobruka so nemška
bojna letala zadela dve vojni in dve trgov-
ski ladji v močno zavarovanem konvoju.
Računa se s potopitvijo enega rušilca in
transportne ladje z 10.000 hr. reg. tonami.
Razen tega je bil v tobruškem pristanišču
močno poškodovan manjši tovorni parnik.
V zapadni Marmariki so uničila nemška
bojna letala več angleških oklopnih in to-
vornih vozil. Spremljaajoči lovci so sestrel-
ili 5 sovražnih lovskih letal.Na otoku Maliti so zažgala bojna in str-
moglavna letala skladišča vojnih potreb-
ščin in pogonskega goriva v pristanišču
La Valette.Angleški bombniki so napadli v pre-
tekli noči nekatere kraje v zapadni Neun-
čiji, pri čemer so zadeli z bombami mod
drugim neko otroško bolnišnico v Essen.
Civilno prebivalstvo je imelo izgube, mrt-
ve in ranjene. Pri teh napadih sta bila
sostreljena 2 sovražna bombnika, 3 nadalj-
nja sovražna letala pa je uničila lovska in
protiletalska obramba na obali zasedene-
ga zapadnega ozemlja.

Inseriraj v „Slov. Narodu“

Kako je z asanacijo v Ljubljani

Snaga in zdravstvene razmere v Ljubljani — Kaj bi bilo treba še ukreniti v zaščito zdravja meščanov

Ljubljana, 16. februarja

Radi se ponašamo da je Ljubljana zdravno mesto. To z zadoščenjem ugotavljajo le to za letom tudi poročila mestnega fizikata o zdravstvenih razmerah v Ljubljani. Kot dokaz, da je naše mesto zdravo, navajajo razmeroma visoke števila o umrljivosti za ostarelostjo.

Na zdravstvene razmere mesta vpliva seveda več činiteljev. Ni važno le, kako je poskrbljeno za snago, kakšen značaj ima mesto po zazidavi, koliko ima zelene, nezasidane površine, temveč tudi, kakšno ima podnebje, v kakšnih splošnih socialnih razmerah živi prebivalstvo itd. Nedvomno so splošne higienske razmere in ureditve zelo vplivne činitelji na zdravje prebivalstva. Tako je že izrednega pomena za zdravje prebivalstva pitna voda. Prav tako ni vseeno, kako je s kanalizacijo; mestni okraji s pomanjkljivo kanalizacijo nedvomno niso tako zdravi kakor drugi, ki so kanalizirani. Manj ugodni zdravstveni pogoji so v okrajih, kjer kvari zrak industrija. Za splošne zdravstvene razmere kraja so velikega pomena že tla; hiše na močvirnih tleh so navadno mnogo bolj vlažne kakor v okrajih, kjer so tla peščena. Vse to je treba upoštevati pri asanaciji mesta.

SNAGA NA NASH ULICAH

Ljubljana velja že od nekdaj za snažno mesto. To priznavajo tudi tujci, ki obiščejo naše mesto. Naše ulice so razmeroma široke, redno čisto prometne. Velike preglave nam poleti dela prah. Velika večina cest se ni tlakovanih in poleti bi jih morali rešiti škropiti. Vendar tudi še tako pogosto škropljenje ne zdaleč dovolj.

Preskrbljeno je za redno odvažanje smeti in odpadkov. Mestni fizikat pa opozarja na predpis, da bi morali odpadke sežigati, tako da bi smetarji odvažali le anorganske smeti. Pri sežiganju bi uničili kužne klice, tako da bi jih kmatarji ne trosili po mestu. Tudi najboljše zaprti smetarski vozovi niso idealni. Pri nakladanju smeti, predvsem, ko smetar potegne iz voza zaboj, se kolikor toliko praši in s prahom se dvigajo v zrak kužne klice. Prejšnje čase, dokler niso

imeli zaprti smetarski voz, je bilo odvažanje smeti predmet upravičene kritike.

KANALIZACIJA

V svojem letnem poročilu mestni fizikat posebej naglašja, da je nujno potrebno podaljšati kanalizacijsko omrežje, končati regulacijo rek, regulirati nekatere ozke ulice, osušiti močvirne predele in predvsem asanirati periferijo, ki ima delno še vaški značaj. S kanalizacijo mesta bilo še veliki stroški in delo ne bomo mogli biti povsem končano tako hitro. Mesto se je zelo razširilo in v mestno občino so bile vključene tudi prave vasi. Na obrobju je mesto še sorazmerno redko naseljeno in kanalizacija bi zahtevala preveč stroškov. Razen tega bodo še velike težave s kanalizacijskimi deli zaradi terenskih posebnosti. Zbiralni kanali se zlivajo v Ljubljano, posamezni mestni okraji so pa zelo oddaljeni od Ljubljane. Od začetka do izliva so nekateri kanali zdaj dolgi že več kilometrov. To velja zlasti za kanal, ki drži iz Rožne doline. Zelo dolg je tudi zbiralnik iz severnega dela mesta. Če bi naj še podaljšali nekatere zbiralne kanale, bi cevi bilo treba ob začetku tako dvigniti zaradi potrebne padca, da bi hišni priključki ne bili več mogoči. Vendar je rešitev kanalizacijskega vprašanja do vsaj do neke mere mogoča, toda le, če bo za ta namen dovolj denarja.

Ljubljansko kanalizacijsko omrežje je že nad 100 km dolgo. Ob koncu lanskega leta je namreč merilo 101,7 km. Lani so ga podaljšali za 1922 m. Najbolj se je kanalizacijsko omrežje podaljšalo l. 1931, in sicer za 7.890 m. Že iz števil o dolžini ljubljanskih cest lahko spredvidimo, kako nepopolno je še naše kanalizacijsko omrežje. Če bi naj bile kanalizirane vse ceste in ulice, bi dolžina kanalov morala znašati nad 410 km, to se pravi, da bi kanali morali biti štirikrat daljši, kakor so bili lani.

Mestni fizikat zopet predlaga, naj bi prestavili izlive zbiralnih kanalov izven mestnega ozemlja. To se pravi, da bi morali zbiralne kanale podaljšati vzdolž Ljubljane. Zdaj se večina zbiralnikov izliva v Ljubljano pri bolnici, iz zdravstvenih razlogov bi bilo pa tudi priporočljivo, da bi ob izlivih uredili čistilne naprave, četudi

bi se kanali izlivali zunaj goste naseljenega ozemlja. Zbiralni kanali onesnažajo in okužujejo vodo.

JAVNA STRANIŠČA

Mestni fizikat opozarja posebej, da bi bilo treba nujno urediti 17 javnih stranišč in pisuarjev. Ljubljana ima 23 javnih stranišč in pisuarjev, od katerih pa je le 6 moderno urejenih. Mnogo je še zastarelih. Higiensko urejena stranišča, sezidana zadnja leta, ustrezajo tudi v estetskem pogledu. Toda ni jih še dovolj. Nekajkrat smo že priporočali ureditve načrta, naj bi uredili podzemeljsko stranišče na Ajdovščini, podobno kakor pred glavnim kolodvorom, pod tramvajsko čakalno. Tudi na Kongresnem trgu bi bilo potrebno higiensko javno stranišče. Staro stranišče, ki so ga podrli, pa ni ustrezalo v estetskem in ne zdravstvenem pogledu in ga zato ni škoda.

STANOVANJSKI PROBLEM

Zdravi stanovanj v Ljubljani še vedno nimamo dovolj. Dokler ne bomo mogli odpraviti zasilnih stanovanj, ki jih je od leta do leta več, dokler bodo služili za stanovanja kletni in podstrešni prostori, se nam ne bo treba bati, da bo sezidanih preveč stanovanjskih hiš. O lanskim stavbnim sezoni smo poročali v posebnem članku. Razveseljivo je, da je bilo lani pridobljenih še celo nekoliko več stanovanj v Ljubljani kakor predlanskim, skupno v novih in starih hišah 547. Stanovanja v novih hišah so po večini zbirava.

Mestni fizikat je v svojih letnih poročilih prejšnja leta zahteval odpravo zasilnih stanovanj v kletih in podstrešjih. Razumljivo je, da zasilnih stanovanj ni mogoče odpraviti takoj. Najprej je treba sezidati dovolj zdravih stanovanjskih hiš. Toda stremeti moramo, da bo preurejenih čim več stanovanj tudi v starih hišah, tako da bodo čim bolj ustrezala zdravstvenim zahtevam. Predlagati pa bi bilo treba tudi, naj bi lastniki hiš na južni strani mesta skrbeli, da bi bilo čim prej primerno izolirano zidovje pred talno vlago. Izolacijam zidovja bi naj posvečali mnogo večjo skrb v prihodnje že pri zidanju, zlasti v Trnovem, na Barju in v Rožni dolini, kjer so tudi številne novejšje hiše zelo vlažne.

bili gladko in visoko poraženi. Rezultat je bil 9:1.

V Celovcu pa sta se pomerili drsalni reprezentanti Nemčije in Norveške v hitrostnem drsanju. Zmagali so Skandinavci 99:47. Znani Norvežan Engnestangen si je priobil štiri individualne zmage. Nemec Tgerland pa je zmagal v drsanju na 5000 m.

V nekaj vrstah

V četrtlet je v Milanu gostovalo hokejsko moštvo Montcholsi HC iz Švice. Nastopilo je proti domačemu AMDG. Bila je to revančna tekma, ker je italijanska hokejska ekipa na nedavni turneji po Švici nastopila tudi proti Montcholsiju in izgubila 10:3. Milanski ljubitelji hokeja so upali, da jih bodo njihovi zastopniki tokrat na domačem ledu in pred svojimi gledalci razveselili z boljšim rezultatom. To se pa ni izpolnilo, ker so Švicarji zmagali visoko 9:0 (3:0, 3:0, 3:0).

V Aslugu so se pretekli teden začele GILove mladinske smučarske tekme. V tekni na 12 km je prispele na cilj 40 tekmovalcev in so se na prvih 5 mest uvrstili naslednji: 1. Gastone dalle Ave (Vicenza) 37:18,6, 2. Mario Rigoni (Vicenza) 37:20,4, 3. Giuseppe Bornetti (Sondrio) 37:25,4, 4. Agostino Carrai (Aosta) 38:21,4 in 5. Lorenzo Ricetti (Sondrio) 39:25,4. — V smuku je nastopilo 127 tekmovalcev. Proga je bila dolga 2800 m v višinskem razliko 400 m. Zmagal je Carlo Brigadot (Trento) v zelo dobrem času 1:34,1. Drugi je bil Antonio Zanetini iz Belluna v času 1:37,3. — V slalomu je sodelovalo 22 tekmovalcev, ki so se kvalificirali v smuku. Zmagal je prav tako Brigadot v času 1:49,9. Drugi je bil Albino Alvera iz Belluna v času 1:56,4. Oba sta se uvrstila tudi na prvi mesti v skupni oceni za alpsko kombinacijo. — V skokih je zmagal Bruno Bonomo.

Radio Ljubljana

TOREK, 17. FEBRUARJA 1942-XX

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Pesni in melodije, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Tretci sester Stritarjevih. 12.40: Kvintet na harmoniko. 13: Napoved časa — poročila v italijanski. 13.15: Komunikacija Glavnega stana Oboroženih sil v slovenščini. 13.17: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Siljana: operetna glasba. 14: Poročila v italijanski. 14.15: Orkester pod vodstvom Spaggiaria. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Operna glasba pod vodstvom Morellia. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Simfonična glasba. 20: Napoved časa — poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Koncert komornega zbora. 21: Ljubljanski radijski orkester s sodelovanjem basista Friderika Lupše. 21.30: Ljubljanski šramel. 22: Koncert pianistke Martje de Conciliis. 22.45: Poročila v italijanski.

ŠREDA, 18. FEBRUARJA 1942-XX

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Pesta glasba. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Malgajev duo na harmoniko. 12.40: Koncert Lubarjevca vokalnega kvarteta. 13: Napoved časa; poročila v italijanski. 13.15: Komunikacija Glavnega stana Oboroženih sil v slovenščini. 13.17: Orkestralna glasba — orkester pod vodstvom Petralia (prvi del). — 14: Poročila v italijanski. 14.15: Orkestralna glasba — orkester pod vodstvom Petralia (drugi del). 14.15: Poročila v italijanski. 17.15: Koncert pianista Marijana Lipovška. 17.35: Koncert pianista Tomassa Aratia. 19: Tečaj italijanske — poučje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.40: Simfonični koncert pod vodstvom Previtalia. 21.40: Koncert organista Pavla Randigaja iz šentpeterske cerkve v Ljubljani. 22.10: Koncert pianistke Erne Marie Woerz. 22.45: Poročila v italijanski.

Inseriraj v „Slov. Narod“

Uboj mladega Zaletlja

Ljubljana, 14. februarja

V zvezi z lažnimi govoricami, ki so jih uširili komunisti o smrti mladega Zaletlja, jede katerega so trdili, da se je utopil v Krki, žigaj umor pa je bil že sporočen slovenski javnosti objavljamo pojasnila vsem tistim, ki imajo še nekoliko drugega srca in človeškega čuta, kako se je stvar v resnici zgodila.

Lovskega čuvaja Zaletlja iz Podbukovja o komunisti gledali po strani, ker je bil znan po svojih verskih čustvih in zato na protem komunističnim načelom. Dne 22. novembra 1941 zjutraj so tuje zločinci, ki so si nadelo uniformo bivše jugoslovanske vojske, potrkali na vrata njegove hiše. Žena, ki je mislila, da se je vrnil njer mož, je odprla vrata in zločinci so vstopili ter takoj namerili pištole in puško na ženo.

Žena, ki je bila brez orožja, se seveda ni mogla braniti. Zločinci so preiskali hišo in brskali povsod, ker pa niso našli moža, so zavili, da se bodo vrnili, ko se bo vrnil. Nekdo je celo povabil ženo naj se založi z vodo, kajti kasneje ji ne bo več dovoljeno piti z doma.

Ko je žena stopila iz hiše, je eden izmed treh zločincev dejal Zaletljevim otrokom,

ki so vsi prestrašeni vstali in v strahu pričakovali, kaj se bo zgodilo, da bo eden izmed njih umorjen, ako se njih oče ne bo vrnil.

Nekaj minut nato, in sicer ob 6.30 zjutraj se je lovski čuvaj Zaletelj vrnil domov, toda ob vstopu skozi odprta vrata se je znašel pred banditom, ki je nameril pišto na njemu orožje. Lovski čuvaj pa je bil urnež, ki je prehitel s svojo lovsko puško. Zločinec je tedaj napravil korak nazaj in se skril. Zaletelj pa je izkoristil ta trenutek za beg.

Medtem sta dva starejša Zaletljeva otroka, in sicer 14letni Anton in 9letni Jožef, izkoristila beg ostalih dveh otrok, ki sta ob ropotu zbežala čez prag in splezala skozi okno z namenom, da bi zbežala, toda bandit, ki je spremljal ženo, ko je šla po vodo, in ki se je tedaj vračal, ju je začel zasledovati.

Ko ju je dosegel, je zgrabil malega Jožefa in ga vlekel proti reki, medtem ko se je prestrašeni Anton skril med grmovje. Kmalu nato je šiljal, kako je mlajši bratec vpil: Oče na pomoč! Potem ni slišal nič več. Zločin je bil izvršen.

V zaprti in zapuščeni hiši pa oče in mati molita, da bi žrtev malega nedolžnega otroka ne bila zaman in da bi se doba mira za smejala slovenskemu ljudstvu v okviru pri- vičnega mira Italije, ki je mir Rima.

Ledeniki na hodnikih

Led bi bilo treba odstraniti s hodnikov vsaj preden se začne topiti

Ljubljana, 16. februarja

Kot prispevek k letošnji bogati zimski kroniki še naslednje. Morali se bomo podvzati, če bomo hoteli povedati vse, kar smo že sicer nekajkrat načeli, kajti skoraj nam bo prej splavalo v Ljubljano. Preden se bodo namreč začeli taliti naši ledeniki na hodnikih in cestah, naj bo dovolj, no, da jih opišemo. Saj so vendar posebnost. Ne živimo več v ledeni dobi, toda, ne motimo se, živimo v dobi ledenikov. Točno povedano: v dobi ljubljanskih ledenikov. Še točneje: v dobi hodniških ledenikov zasebne lasti.

Mestni hodniki, tudi pred hišami, ne je v parkih in ob nezasidanih zemljiščih so vsaj včasih služili temu skromnemu namenu: da so ljudje hodili po njih. Tako je bilo, v tej zimi pa služijo naši hodniki mnogo bolj vzvišenim ter pomembnim namenom. Glavni namen ni, da hodimo po njih. O hoji je že težko govoriti, še tem težja je pa hoja sama, če sploh smemo tako imenovati to plesanje, poskakanje, podraževanje, padanje ter kratka vse te nemogoče gimnastične vaje ali polaganje udov na oltar ledenikov. Da, hodniki niso več — hodniki, spremenili so se v ledenike, tako da lahko opazujemo ter proučujemo ledeno dobo v miniaturni in še čudimo delovanju naravnih sil. Tu se lahko mladina ob takih nazornih učnih pripomočkih najlažje nauči fizike, geologije, spozna silo erozije, občuduje ledene kristale itd. Tu pa lahko tudi študirate kirurgijo, odnosno zbiranje gradiva za kirurško delo. Vsega se lahko naučite, je navadnega, povsem preprostega dela z lopatami ne morete proučevati.

Večkrat ste sicer čitali priporočila in svarila, češ, hodnike je treba čistiti, kidati z njih sneg, posipavati s peskom, pepelom ali žaganjem. Sneg je treba spraviti s hodnikov, toda ne v cestne jarke in na od-

točne kadanje. Led bi morali razbiti, če so že čakali, da se je sneg na hodnikih spremenil v ledenike. Toda lastniki hiš so si začeli lastiti še sneg na hodnikih pred svojimi hišami in so ga pustili, kjer je oblezal. Kaj vas pa briga naš sneg, se lahko hudejeje. Pričakujevali so, da bomo občudovali njihove ledenike, da bomo pokazali več smisla za njihovo medsebojno tekmovalno, kdo bo imel debelejši ledenik. Morda celo pričakujejo, da se bo sestala posebna komisija, ki bo ocenjevala po mestu te ledenike. Tega pa res naj ne pričakujejo, kajti komisija bi si pred prvo hišo polomila ude (namreč člani komisije).

Tako torej ne kaže drugega, kakor da primerno ocenimo ljubljanske ledenike v listih. Dolžni smo opozoriti na to znamenito našega mesta, seveda v upanju, da bo še pridobila na pomenu, če bo zima trajala še nekaj tednov. Kmalu bomo lahko začeli proučevati celo vrsto geoloških pisl na naših hodnikih, smer ledenikov, tosnje ledene dobe ter posamezne kulturne plasti, ki so nastajale ob posameznih valih mraza in ob vsakem novem snegu. Ekspedicije pa, ki se bodo lotile tega znanstvenega dela, seveda ne bodo mogle razbiti vseh ledenikov na hodnikih, lastniki se naj ne boje!

Pač pa naj ponitno opozorimo lastnike hodnikov in ledenikov, da se led začne taliti ob neki določeni stopinji toplote in da bo ljubljanske ledene dobe prej ali slej konec. Tega bi se naj gospodje s svojimi hiškami včasih zavedali, že zaradi tega, če ne čedo, da se jim bodo kleti spomlad spremenile v bazene. Namreč v bazene, polne brozge. Že včeraj se je začel vsiljevati tuj in hkrati se nam je vsiljevala vizija ljubljanskega vesoljnega potopa, ki se nam na- glo bliža.

Uvidevnost železniške uprave

Ljubljana, 16. februarja

V soboto je bil naval na opoldanski dolenski vlak tako velik, da so potniki naravnost naskočili vagoni in jih napolnili že pol ure pred odhodom vlaka tako temeljito, da so mnogi stali celo zunaj na stopnicah in v prehodih med podinimi vagoni. Bilo je jasno, da bo vagonov za vse potnike premalo, ker so prihajali še vedno novi. Železniška uprava je takoj priklopila vlaku še en vagon, ki so ga potniki že med premikanjem naskočili in napolnili, a zuna: jih je čakalo še vedno toliko, da ni bilo nobenega upanja, da bi se mogli preiniti vsaj na stopnice. Poleti bi morda še šlo, da bi stali ljudje med vožnjo na stopnicah, čeprav je to proti prometnim predpisom, ker pomeni smrtno nevarnost za potnike, pozimi pa niti misliti ni, da bi mogli potnik vzdržati, četudi samo eno ali dve postaji, zunaj na stopnicah. Zato je železniška uprava poslala na Dolenski kmalu za prvim vlakom še en vlak in tako so se lahko odpeljali vsi potniki v redu. Ker je bil tudi jutrišnji vlak v soboto močno zaseden, je morala železniška uprava že v soboto misliti na to, kako bo preprečila toliko množico potnikov včeraj nazaj. Tudi včerajšnji jutrišnji vlak je bil nabit poln, čeprav je bila garnitura izredno pomnožena. Na opoldanski vlak na Dolenski so ni bile več hudega navale.

Mnogi potniki so se bali, da bo vožnja nazaj v Ljubljano težka, ker ne bo prostora v vlaku, toda ta bojazen ni bila utemeljena. Včeraj sta namreč tudi nazaj z Dolenskega vozila popoldne dva vlaka drug za drugim v presledku dobre pol ure. Prvi je prišel na dolenski kolodvor malone točno no voznem redu, pa je moral čakati tam tri četrt ure, da je lahko prisel na glavni kolodvor. Mnogi potniki, ki bi bili sicer izstopili na glavni kolodvor, so jo mahinili rajši z dolenskega kar peš na svoje domove. Zato je bila običajna gneča pri izhodu na glavni kolodvoru nekoliko manjša. Oba vlaka sta imela toliko vagonov, da so potniki lahko vsaj stali na hodnikih, kodkor ni bilo za vse dovolj sedežev. Včeraj je mraz nekoliko popustil in to se je takoj poznalo v železniškem prometu. Vlaki niso imeli več tako velikih zamud kakor prejšnje dni, ko so bile lokomotive od vrha do tal pokrite z ledom in ko je bilo izključeno, da bi se mogli segreti vsi vagoni, saj so cevi, po katerih gre iz lokomotive para, kar sproti zamrzovale. Če je bilo kje v vagonu čez noč odprto okno, je tudi zamrznilo tako, da se ni dalo zapreti.

Železniško osebje je imelo polne roke dela z odstranjevanjem ledu z lokomotiv in vagonov. Sneg je treba priznati, da je storila železniška uprava v dneh hudega mraza in velikega navala potnikov vse, kar je bilo v njenih močeh, da je ustregla potrebnemu občinstvu. Čudežev pa seveda tudi ona ne zna delati in če kje ni bilo vse tako kakor bi želeli potniki, je treba to pripisati, ne letošnji izredno hudi zimi in velikemu porastu števila potnikov, kar po-

meni za železniško upravo in železniško osebje mnogo več dela, pa tudi večjo odgovornost.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 16. februarja; Jutnja-

na

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Leteca vraga

Kino Sloga: Vesela prikazen

Kino Union: Lepa hišnikova hči

Kino Moste: Ples slonov

Umetnostna razstava bratov Vidmarjev v galeriji Obernel na Gospoventad cesti, odprta od 9. do 16.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek: Realjeva c. 1, Ba-

hovec, Kongresni trg 12, Nada Komo-

tar, Vlc — Tržaška cesta.

Fran Dukič

Ljubljana, 16. februarja

V Ljubljani je umrl dvorni svetnik Ante Dukič, dobro znan med našimi pravni- mi krogi. Ante Dukič se je rodil leta 1858 v vasi Dukič pri Voloski. Gimnazijo je absolvirval v Kotoru, pravne študije pa na graškem vseučilišču. V praksi je vstopil najprej v Triestu, na kar je služboval kot sodni adjunkt v Castelnuovu, v Istri in v Gorizi. Kot okrajni sodnik je služboval v Sessani, od tam se je pa preselil zopet v Trieste, kjer je služboval kot sodni svetnik. Iz Trieste je bil premeščen v Rauno kot predsednik okrožnega sodišča. Tam je služboval nekaj let, na kar je bil pridružen vrhovnemu sodišču na Dunaj, kjer je bil leta 1909. imenovan za svetnika dvornega sodišča. Na Dunaju je služboval do prerata, potem pa do 1923. v Ljubljani, ko je bil vpokojen.

Pokopali so ga včeraj na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojniku blag spomin, so- progi in sinu pa naše iskreno sožalje.

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek, 16. febr.: zaprta.

Torek, 17. febr.: ob 17.30 Človek, ki je vi-

dell smrt. Premiera. Red premierski.

Sreda, 18. febr.: ob 17.30 Voda. Red Sreda.

OPERA

Ponedeljek, 16. febr.: zaprta.

Jutri vprižori opera ob 17. »Pustni večer

pro grofu Orlovskemu«, na katerem nastopi-

jo skoraj vsi člani opernega gledališča.

Dva cekina v muftu

V neki zadružni delavnici v Halberstadtu, kjer so bti predelali že nad 2000 za vojake na vzhodnem bojišču podarjenih mufov, so našli v enem dva cekina, enega za 20, drugega pa za 10 mark. Ker se ni dalo več ugotoviti, kdo je daroval ta muft, so izročili cekina državni banki.

NEDELJSKI SPORT:

Tableteniški moštveni turnir

SK Mladike je prinesel v prvi polovici le manj pomembna tekmovanja

Ljubljana, 16. februarja

Kakor smo napovedali, se je v soboto začel in včerajšnje nedeljo nadaljeval tableteniški moštveni turnir na Kodeljevem v prireditvi SK Mladike. Turnirja se udeležuje zaenkrat osem moštev in se bo zaključil prihodnjo soboto in nedeljo. Kot smo že navajali zadnje čase, so bili tudi včeraj na prizorišču zbrani vsi tableteniški športniki — iz Ljubljane, Maribora, Vojke, pošliali Hermežani eno moštvo, Korotan dve, med njima eno juniorsko, Mladika celo štiri, med njimi eno juniorsko in Slavija eno. Slavija obeta, da bo prihodnje poslala še eno trojico, tako da bi v boj poseglo skupno 27 igralcev.

Sobotni in včerajšnji sport je potekel v znamenju manjpomembnejših srečanj.

Prva moštva vseh teh klubov se štedijo za prihodnji termin, ko bo padla odločitev.

Hermežani so tokrat odpravili tri nasprotnike, in sicer juniorske Korotanu in Mladike po 5:0, Mladiko III pa 5:3. Slednji rezultat je v vsem sporedu doslej najpomembnejši, saj je za tretjo moštvo Mladiko časten. Hermes je nastopil v že napovedani postavi: Djinovsky, Bogataj, Božič, Mladiko III pa so zastopali Keržič Oto in Zvone ter Bajec. Najboljši uspeh je dosegel Keržič Zvone, ki je premagal Djinovskega 2:1! Djinovsky pa je zapravil tokrat še eno točko, ko je predal igro proti Bajcu 0:2. Za Mladiko je bil končno

uspešen še Bajec, ki je premagal Božiča z 2:0.

Korotanec so odigrali tri igre: V prvi so dokaj sigurno premagali Mladiko II 5:2, v drugi pa Slavijo I 5:1. Za Korotan I so nastopili Bradeško, Zgajnar in Strojnik Aleš. Junjorji Korotana pa so izgubili proti Mladiki I 5:1.

Mladikina garda je odigrala največ dvojbojev, zlasti med seboj. Omeniti smo že poraza Mladike III proti Hermesu, Mladike II proti Korotanu I in zmago Mladike I proti juniorskem Korotanu. Mladika I. (Medved, Krečič in Blažič) je razen tega premagala še Slavijo 5:1, Mladika II: Mladiko III 5:2, Mladika II: juniorsko Mladiko 5:3, Mladika III: juniorsko Mladiko 5:2 in Korotanec juniorske 5:1.

Slavija je nastopila samo dvakrat. Kakor smo že omenili, je tako proti Korotanu I kakor proti Mladiki I izgubila 5:1. Po včerajšnjih rezultatih ni mogoče napraviti še nobenih prognoz. Favoriti so še vedno Hermežani, ker smo prepričani, da je bil včerajšnji poraz Djinovskega, le slučajen. Vendar bo borba med vsemi najboljšimi moštvii ostra in napeta in ker je tudi tableteniška žogica okrogla so možna vsakovrstna ljuba in neljuba presenečenja. Organizacija in vodstvo turnirja sta bila dobra. Zanimanje gledalcev srednje, kar pa je predvsem vzrok dolgačasna igra slabših moštev.

Nesrečen dan za vodeča moštva

V diviziji A je doživel poraz Torino, Roma in Venezia pa sta izgubili po eno točko — V diviziji B je Pisa premagala Bari, Padova pa Alessandro

Ljubljana, 16. februarja

Po štirinajst dnevnem odmoru se je včeraj nadaljevalo italijansko nogometno prvenstvo s prvim kolom v povratku. Zanimanje za posamezne tekme je bilo toliko večje, ker so vodeča moštva v diviziji A gostovala na tujih igriščih.

Roma, ki je nastopila v Napoliu, se je morala zadovoljiti s polovičnim uspehom, kar glede na to, da je bil Napoli v prvi tekmi v Rimu tepen kar 5:1, nedvomno za Romce ni zadovolj

Zatiranje nalezljivih bolezni

Proti davici je bilo cepitvenih 1890 otrok — Proti tifosu so zaščitili 1275 odraslih

Ljubljana, 16. februarja. — Kratko smo že poročali, da se je lani ste. vilo obolenj za nalezljivimi boleznimi v Ljubljani znatno zmanjšalo, malo je nara. sio le število obolenj za tifusnimi boleznimi. Obolenja za nalezljivimi boleznimi ori nas ne nastopajo več že dolgo v obliki epidemije, le številna obolenja za davico so delala prejšnja leta našim zdravstvenim oblastem hude skrbi.

Poročilo mestnega fizikata je števi. lo obolenj za davico predlanskim doseglo višek. Zato je mestni fizikat s pomočjo zdravnikov šolske poliklinike uvedel ob. vezno cepiljenje šolarjev proti davici. To. ko je bilo predlanskim opravljenih 16.510 cepiljenj, kar je v resnici veliko delo. Lani so cepiljenja še ponovili in je bilo poplolo cepitvenih s tremi injekcijama 1361 otrok do 4. leta starosti, 378 v starosti od 4. do 7. leta in 151 starejših. Skupno je bilo cep. iljenih z dvema injekcijama 387 otrok. Cep. iljenja so opravitili iz raznih vzrokov 279 otrok. Vseh cepiljenj je bilo lani 6444.

Prizadevanja, da bi zatirali davico, niso ostala brez uspeha. Število obolenj za to boleznijo je začelo naglo nazadovati. Pred. lanskim je obolelo za davico 418 otrok, la. ni pa samo 234. Značilno je, da je bilo skoraj več obolenj za davico med odrasli. mi kakor med otroki.

Posebno važno zdravstveno nalogo je opravil mestni fizikat lani, ker je imuni.

zirali proti obolenjem za tifusom številne prebivalce, ki se pečajo s prodajo in raz. šanjem mleka, s pranjem perila in postrež. bo bolnikov s pastiljami »Entorovaceno misto«. izdelkom Narodnega sjeroterapev. tičnega zavoda v Napoliju, je bilo imuni. ziranih 34.400 mladih in 726 žensk, ki imajo opravka v mlekom. Razen tega je bilo imu. niziranih 89 uslužbencev pralnic in peric (12 mladih in 77 žensk) in 426 strežnišic. ga oseba v raznih zavodih (102 mladih in 324 žensk). Skupno je bilo imuniziranih proti tifusnim boleznim 1275 ljudi.

Mestni fizikat je seveda tudi lani me. strogo nadzorstvo nad bolniki za nalez. ljujimi boleznimi. Odločno je zahteval v. vseh primerih, ko ni bila mogoča popolna izolacija bolnika doma, da ga pošljo v bolnico. Organi mestnega fizikata so stro. go nadzirali, da so bolniki ostali res izoli. rani. Sorodniki bolnikov, obolelih za nalez. ljujimi boleznimi, so bili aktivno imunizira. ni, in sicer jih je bilo imuniziranih proti tifusu 132, 6 proti dizenteriji, 58 proti šk. latinki in 12 proti morbilom.

Mestni fizikat opozarja že več let, da bi morala biti Ljubljana mnogo bolj priprav. ljena za primer večjih epidemij nalezljivih bolezni. Ljubljana bi zelo potrebovala pri. merno, dovolj veliko, moderno bolnico za infekcijske bolezni. Infekcijski paviljon splošne bolnice v ta namen ne ustreza, ker je mnogo pretesen.

Nov cenik za govejo klavno živino

Visoki Komisar za Ljubljansko pokra. ljino je izdal naredbo, ki spreminja doslej veljavni cenik za govejo klavno živino. Naredba je objavljena v »Službenem listu«. 11. t. m. in je s tem dnem stopila v ve. ljavo.

Goveja živina se mora odslej ocenjevati po novem ceniku, ne da bi se zaradi tega količjak spremeni cene govejega mesa. V novem ceniku so cene določene za po. samezne kakovosti živine. Za kakovost, ki je merodajna čista živina v odstotkih.

Pod čisto težo goveje živine (brez sesa. jnih telet) je razumeti odstotno razmerje med mrtvo in živo težo, pri čemer velja kot mrtva ona teža zaklane živali, ki se dobi po tem, ko so se odvzeli: kri; koža; drob; z organi trebušne in prsne dupline (vštevši ledvice); s pripadajočimi masčobni. mi deli; nadalje mrežasti del prepone, pustivši pa kite in mesnate njegove dele; glava, odsekana pri prvem vretencu; spred. nje noge, odrezane pri pogladičnem členku; zadnje noge, odrezane pri podkolnici; vime; s pripadajočimi masčobnimi deli; zunanja spolovila s pripadajočo masčobo.

Pod čisto težo sesajnih telet je razumeti prav tako odstotno razmerje med mrtvo in živo težo, pri čemer velja kot mrtva teža ona teža zaklane živali, ki se dobi po tem, ko so se odvzeli: kri; glava; odse. kana pri prvem vretencu; noge, odrezane pri pogladičnem členku in podkolnici; drob; z organi trebušne in prsne dupline; izvzemši samo ledvice s pripadajočo ma. ščobo, ki spada k mrtvi teži. Tudi koža spada pri sesajnih teletih k mrtvi teži.

Razredi živine

Pri sesajnih teletih pridejo v poseben razred »ekstra« teleta s čisto težo nad 68%, v I. razred s čisto težo 68–66%, v II. razred s čisto težo 65–60% in v III. razred s čisto težo pod 60%.

Pri odstavljenih teletih, junčih in ju. cah (kamor spadajo neskopljeni samci do 1 leta ter skopljeni samci in samice do 4 stalnih sekalev) so razredi po čisti teži določeni takole: I. razred nad 53%; II. razred 53–49%; III. razred 48–46%; II. razred 45–44%; III. razred 43–38%.

Voli (skopljeni s več ko 4 stalnimi se.

kalci) se delijo v razrede takole: I. nad 51%; II. 51–48%; III. 47–45%; II. 44–43%; III. 42–38%.

Krave (ki so že imele tele in junice z več ko 4 stalnimi sekalev) se delijo v raz. rede takole: I. nad 48%; II. 48–46%; III. 45–43%; II. 42–40%; III. 39–35%; III. b. pod 35%.

Bikci in bikci (več ko eno leto stari) pa se delijo takole: I. na 54%; II. 54–51%; III. 50–48%; II. b. 47–45%; III. 44–38%.

Cene

Cenik navaja: 1) cenilno vrednost za kg žive teže, 2) državni prispevek in 3) ceno, ki se plača oddajniku.

Za teleta, kjer se ne plačuje državni prispevek, so določene naslednje cene: »ekstra« 7.50 lire; I. 7 lire; II. 6.50 lire; III. 6 lire za kg žive teže.

Za odstavljenaa teleta, junce in junice velja te cene (prva številka je cenilna vrednost za kg žive teže, druga državni prispevek, tretja pa označuje ceno, ki se plača oddajniku): I. 6+1.15=7.15 lire; II. 4.90+1.15=6.05 lire; III. 4.40+0.90=5.30 lire; II. b. 4+0.90=4.90 lire; III. 3.40+0.60=4 lire za kg žive teže.

Za vole so cene naslednje (cenilna vred. nost + državni prispevek = ceno, ki se plača oddajniku): I. 5.50+1.15=6.65 lire; II. 4.90+1.15=6.05 lire; III. 4.40+0.90=5.30 lire; II. b. 4+0.90=4.90 lire; III. 3.40+0.60=4 lire za kg žive teže.

Za krave so določene te cene (cenilna vrednost + drž. prispevek = ceno, ki se plača oddajniku): I. 5+1.15=6.15 lire; II. 4.15+1.15=5.30 lire; III. 3.90+0.90=4.80 lire; II. b. 3.70+0.90=4.60 lire; III. 3.05+0.60=3.65 lire; II. b. 2.50+0.60=3.10 lire za kg žive teže.

Za bikci in bikce pa veljajo naslednje cene (cenilna vrednost + drž. prisp. = ceno, ki se plača oddajniku): I. 5.50+1.15=6.65 lire; II. 4.90+1.15=6.05 lire; III. 4.40+0.90=5.30 lire; II. b. 4+0.90=4.90 lire; III. 3.40+0.60=3.80 lire za kg.

Za živali, ki se priženejo na dogone pre. nakrmiljene ali prenapojene, določiti cenilna komisija odbitek po svojem nepriznivem predurku.

DNEVNE VESTI

— **Novo omejitve potrošne papirja.** Glede na težave z oskrbo elektrike je Korporacijsko ministrstvo predpisalo nadal. jne omejitve v proizvodnji papirja in le. penke. V nadrobni prodaji je prepoveda. no zavijati v papir katerikoli predmet ob. lačja, usnja, kož in krzna v splošnem, go. spodnišnje potrebščine, stroje, orodja in dele strojev, kakor tudi železne izdelke, papirne in pisarniške izdelke, knjige, revije, časnike in publikacije splošno. Prav tako je prepovedano zavijati živila v po. sodah, steklenice in neprodušne zaprte oboje. Za vse druge živilske predmete je dovoljeno uporabiti samo en kos papirja za zavijanje. Blagu in kateremu koli pre. metu ne sme biti priloženo nič drugega kot navodilo, veliko največ 18 kv. dm. Vsaka industrijska, trgovska ali bančna reklama tiskovna, kakor tudi lepiljenje in deljenje tiskovin ljudem je prepoveda. no. Prepovedano je tiskati agende, kole. darje, tudi z mesečnimi listki, bloke za koledarje reklamnega značaja. Enaka pre. poved velja za trgovski vodiče, almanah. e, letopise, urnike. Za tiskanje železniških, tramvajskih in avtobusnih vozniš redov sta dovoljeni dve samo dve prednji izdaji, eventualno leto izredni. Prepovedano je tiskati vizitke, čestitke, poročna obvestila, obvestila o rojstvu in smrti. Pisemski pa. pir, za zasebne kot za uradne potrebe, bo izdelan samo v treh oblikah in velikostih. Enake omejitve so določene za pisemske zavojce. Prepovedana je končno proizvodnja škatel in etuijev iz papirja ali lepenske za izdelke, ki so že shranjeni v kakršnikoli posodi, neprodušno se zapirajoči. Ta pre. poved velja za prodajo na drobno. Izjema velja edino za steklene posode.

— **10. maj — dan tehnike.** Že tretjič bo letos v Italiji 10. maj praznovan kot dan tehnike. Italijanski iznajditelji bodo po. zvani v Rim, kjer bodo prejeli od Duceja nagrade kot priznanje režima za njihovo vsestransko delovanje. Kakor oba prejšnja natečaja za iznajdbe bo tudi letošnji po. kazal pomembno iznajditeljsko proizvo. dno v državi.

— **Črnogorski študenti na italijanskih univerzah.** Italijanska vlada je dovolila posebne študijske stipendije za črnogor. ske študente. Mladi Črnogorci bodo stu. dirali na univerzah v Padovi in Perugii, kjer se bo večina posvetila tehničnim, medicinskim, kemičnim in agronomskim študijem.

— **Železniška nesreča.** V soboto zjutraj se je na postaji Santa Dona d'Piave zg. odila železniška nesreča, ki na srečo ni za. htevala človeških žrtev, znatna pa je ma. terialna škoda. Tovorni vlak, ki je ostal ponoči na slepem tiru, se je zjutraj hotel prestaviti na glavni tir. V tistem trenut. ku pa je pripeljal brzi vlak, namenjen v Trieste. K sreči je brzi vlak, ker je vozil mimo postaje, svojo hitrost zelo zmanjšal, tako da je bilo trčenje zelo omiljeno. Ne. nadna ustavitve je povzročila med potni. ki brzega vlaka precej zmede, vendar hu. ših posledic ni bilo. Močno pa je poško. dovan stroj in nekaj vagonov brzega vla. ka. Oblasti so takoj uvedle preiskavo, da ugotovijo, kdo je zakrivil nesrečo.

— **Kinematografi v Triestu se zapirajo ob 22. Kr.** Kvestura v Triestu je odredila, da se z današnjim dnem zapirajo kine. matografi, gledališča in drugi javni lokal. ob 22.

— **Italijanski in nemški na hrva. tskih srednjih šolah.** Hrvatsko ministrstvo prosvete je odredilo, da sta od vseh tujih jezikov, ki se poučujejo na hrvatskih srednjih šolah, obvezni za vse učence samo italijanska in nemščina.

— **Vode je zmanjkalo.** V Ljubljani seve. da ne in tudi po dolinah, kjer teče rečice in potoki ne, pač pa v hribih, kjer so na. vezani kmetje na kapnice v svojih vodnja. kih. Že dolgo ne pomnimo zime, ki bi bila tako suha in glede mraza stanovitna, ka. kor je letošnja. Mraz pritiska zdaj bolj. zdaj malo manj, že dva meseca brez pre. sleda in zato ni čuda, da je začelo pri. manjkovati vode tam, kjer imajo samo kapnice. Če bi bil zaplaval ves ta čas vsaj enkrat močan jug, bi se bilo nateklo s st. reh v vodnjake nekaj vode, tako si pa morajo v mnogih vaseh ljudje pomagati s snegom ali pa vozijo vodo iz doline odnosno iz o. daljenih studencev. Topiti sneg ni prijetno posebno če je suh, kakor zdaj, ker ga je treba mnogo za malo vode. Zato ljudje ra. je hodijo po vodo, če le ni predalet. Vozijo jo v sodih na saneh, ponekod jo morajo na. nositi, ker konji ali voli po strmih poteh ne morejo voziti zaradi slapstege snega. Redki so kraji, razen onih ob glavni cesti ki bi imeli zoran sneg po potih med seboj. Ljudje se pa niso naedajali tako visokega snega in ga niso orali, dokler je bil še čas. Zdaj bi ga radi, pa ga ne morejo, ker ga je preveč in tudi pregoš je. V plug bi bilo

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 14.30, ob nedeljah ob 10.30 in 14.30

KINO MATICA • TELEFON 32-41

STAN LAUREL in OLIVER HARDY
najpopularnejši komiki v duhoviti moderni burki

Leteča vraga

V ostalih vlogah: Jean Parker, Reginald

KINO UNION • TELEFON 32-2

Slavni italijanski komik Toto v sijajni burki

Lepa hišnikova hči

KINO SLOGA • TELEFON 47-3

Foto. izborni filmski komik v zabavnem

Vesela prikazen

Trio Primavera, Eli Parvo, Luigi Pavese, Paolo Steppa

treba vpreči 5 do 6 parov konj, pa bi ga še težko vlekli. Sicer se pa ljudje po vaseh tolažijo, da jim bo kmalu prišlo kila na pomoč narava sama, da bo zaplaval jug in pobral sneg, ki smo ga letos že vsi do grla stali. Da bi se to pričakovanje le kmalu uresničilo!

— **Ozimina v nevarnosti?** Naši kmetje se boje, da bo letos slaba ozimina. Pravi. jo, da je snega prveč in da bo žito pod njim gnilo. V nevarnosti naj bi bila posebno pšenica, ki jo take zime, kakor je letošnja, rade pokončajo. Sicer je smežna odeja naj. boljša zaščita rastlin, toda sneg mora za. past na suho, zmrznjeno zemljo, kar se pa to zimo ni zgodelo. Jemčeni ni tako občut. liv kakor pšenica, posebno če je bil pozno sejlan. Upajmo, da bo tudi bojazen kmetov glede pšenice neutemeljena. Jeseni so po. sejali znatno več pšenice kakor druga leta in bi bila škoda tem večja, če bi zgnila.

— **Stalna prehodna mesta na nemškem ozemlju in predpisi za prestop meje.** Z nemške strani je sporočeno, da 15. febru. arja stopijo v veljavo novi predpisi za pre. hod nemško-italijanske meje. Prehod bo mogoč samo osebam s veljavnimi listina. mi in sicer na prehodnih mestih Rateče, Bohinjska Bistrica, Ziri, št. Vid, Črnuče, Sv. Jakob in Laze. Organom, ki jim je po. verjeno nadzorstvo, je pa naročeno, naj rabiyo orožje takoj proti vsakomur, ki bi orez listin, skušal priti čez mejo. Da se če na samem začetku prepreči incidenti, na. ljudje drug drugemu sporočajo to odredbo.

— **Marca bo napredaj kristalni sladkor.** Iz Rima poročajo, da je Ministrstvo za kmetijstvo in gozdovod odredilo od marca naprej prodajo kristalnega sladkorja mesto prečiščenega sladkorne sipe. Cena kristalne. ga sladkorja bo tako v prodaji na debelo kot na drobno za 15 stotink nižja od cene sladkorne sipe.

— **Tajnik Stranke je sprejel bokarske zmagovalce v Vratislavi.** Kakor znano sta na nedavnem evropskem bokarskem pr. venstvu v Vratislavi sodelovali tudi dve italijanski moštvici. Med sodelujočimi tek. movalci enajstih držav so se Italijani vr. stili na prva mesta. Zmagovalni moštvi je sedaj pod vodstvom predsednika Italijan. ske bokarske zveze Vittoria Mussolinija sprejel Tajnik Stranke, ki se je prisrčno razgovarjal z voditelji, atleti in njihovimi trenerji.

— **Sestanek Odbora za notranjo plovbo.** V Mantovi se je sestel Odbor za notranjo plovbo, ki mu predseduje senator Geno. vici. Ob zaključku zasedanja se je odbor izrekel med drugim tudi za zgraditev plovnega kanala iz Milana v Venozio in od Gardskega jezera do reke Pad. Oba kanala bi se križala v Mantovi, od česar si mesto obeta velik napredek.

— **Hrvatska ustaška mladina na obisku v Bergamu.** Na poti po Italiji se je v so. boto ustavilo v Bergamu odposlanstvo hr. vatske ustaške mladine v spremstvu ofi. cira generalnega poveljstva GILA. Mlade Hrvate je sprejel zvezni tajnik, kakor so obiskali prostore GILA in tehnične napra. ve. Odposlanstvo se bo mudilo v Bergamu več dni in si bo ogledalo vse Strankine institucije in krajevne tovarne.

— **Industrijske obsejane v 9 mesecev in pol zapora.** Finančna straža oddelka dav. ne policije v Bresciji je ugotovila pri pre. gledu poslovanja delniške družbe Italijan. ske manufakturne industrije v Bresciji, da je njen svetnik Federico Savi odtegnil nor. malni potrošnji 2027 m blaga za plašče in da ni naznanil 690 drugih predmetov. Prav tako je bil obtožen, da je prodal 1100 iz. delkov zasebnikom in trgovcem brez fak. ture in brez oblačilnih odrezkov. Sodišče je Savija obsodilo na 9 mesecev in pol zapora in 10.500 lir denarne kazni.

— **Pet oseb se je zastrupilo s maščim mesom.** »Corriere della Sera« poroča iz Novare, da se v tamošnji pokrajini že ne. kaj časa razvija obsejna trgovina z ma. škami. Maške prodajajo zaradi njihovih kož po dokaj visokih cenah. Maške pog. sto umore z nekim strupom. Pred dnevi je neki Anselmo Marchi, kupil pri trgovcu Tardisio Natalu beločrnega mačka, želel uporabiti njegovo kožo za oblačilo svoje hčerke. Ko je mačko odril, pa si je dal na. praviti tudi njeno meso, ki mu je bilo pri. poročeno kot zelo okusno. Toda posledice so bile hude. Vsi člani Marchijeve druž. ine so se zastrupili, dva med njimi sta v nevarnem položaju. Strup, ki je umoril mačko, je bil škodljiv tudi ljudem.

— **Zvezdoslovce dilantat je odkril že drugi komet.** Giovanni Bernacchi iz Ca. gna v Comski pokrajini je več zvezdoslo. vec, ki se bavi s proučevanjem neba za svojo zabavo. Junija lani je odkril komet »Van Gent«, sedaj pa je objavil, da se mu je posrečilo odkritje novega kometa v bli. žini repa Levjega ozvezdja in sta bili o njem obveščeni tudi zvezdarni v Berlinu in Kopenhagnu.

— **Nesreče.** Čez nedeljo so prepeljali v Ljubljansko bolnico nekaj ponesrečencev, ki so se po večini ponesrečili na prostem. Jože Stajner, 15letni sin posestnika iz Pe. trušne vasi pri št. Vidu na Dolenjskem, je odmetaval s strehe sneg omahnil in si pri padcu zlomil desno nogo. — Ana Turk, 6letna zasebnica iz Ljubljane, je padla na poledenih cesti in si zlomila le. vico. — Mirko Hočevar, 16letni dijak iz Ljubljane, je padel pri sankanju in se močno ranil na čelu. — Pri letovanju se je ponesrečil Lado Zitnik, 10letni dijak iz Ljubljane: padel je in si zlomil levico. — Viktor Koman, 25letni šofer pri »Arbor. bus« je popravljal avtomobil v delavnici. Motor je med tem deloval in Koman se je malo zastrljal s lesnim plinom, ki je uha. jal iz motorja.

Iz Ljubljane

— **Ij Umrlj so v Ljubljani od 6. do 12. t. m.** Režek Juraj, 87 let, učitelj v pokoji, Bahovec Rafaela, rojena Tomc (rojena 23. X. 1909), 32 let, žena trg. potnika, Schuiz Marija, rojena Peterlin, 65 let, vpokojenka tobačne tovarne, Peterca Franc, 78 let, kurjač dr. ž. v pok., Gomilar Jerica, r. j. Kosmatin, 79 let, vdova žel. uslužbenca, Vrečar Jožefa, 86 let, zasebnica, Modar Marija, roj. Jerala, zasebnica, 84 let, Dra. gar Marija, roj. Golobar, 90 let, vdova žel. uslužb., Koščak Uršula, 48 let, zasebnica, Grosuplje Hlebec Matilda, roj. Sušnik, 70 let, vdova posestnika, Kos Marija, roj. Jen. ko, 70 let, vdova žel. kurjača. V ljubljans. ki bolni. so umrli: Bradac Franc, 49 let, drž. uradnik v pok., Grošelj Rudolf, 55 let, gimn. prof. v pok., Macarol Lovro, 61 let, železničar v pok., Mrzlikar Pavel, 57 let, delavec, Horjul, Nikitin Vasilij, 75 let, vsč. učiliški prof., Vuksinič Ivan, 11 let, sin posestnika, Bevk Marija, 84 let, vdova trg. zastopnika, Stožice, obd. Ježica, Trep Jo. zefa, 42 let, žena posest., Jelševac pri Tr. belnem, Kobal Anđeljina, 29 let, žena p. l. stražnika, Zaplana pri Vrhniki, Čurlan Alojzij, 54 let, višji tehnični prometnik, Strle Dušan, 1 leto, sin hišarja, Šmarata 8, obd. Stari trg pri Ložu, Janežič Marija, 86 let, zasebnica, Grosuplje pri Ljubljani, Ma. vec Franc, 7 let, sin cestarja, Karmnik pri Preserju.

— **Ij v pisarniških prostorih Trgovinskega oddelka Pokrajinske delavske zveze (Delavske zbornice)** se vrši v torek, dne 17. februarja 1942 ob 8. uri jutraj občni zbor Sindikata gostinske stroke. Ker so na dnevnem redu volitve novega odbora, vabimo vse gostinske nameščence, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

— **Ij Goslinja Lovšin vam nudi najiz. branejša vina:** roškov, verona, fraškati, pinot, muškati, rebulo, rizling, cviček itd. Goslinja Lovšin.

— **Ij Naznanite sobe!** Ljubljansko mestno poglavarstvo potrebuje za oficije in urad. ničke več opremljenih sob sredi mesta z eno, dvema ali tremi posteljami ter s so. uporabo kopalne. Prijave sprejema mestno glavno vložnice na Mestnem trgu št. 27., soba št. 1 v veži na levi strani.

— **Ij Sobilikarske, plekarske in ličar. ske pomočniki** iz Ljubljane vjudno vabi. mo na sestanek, ki se bo vršil v sredo, dne 18. t. m. ob 14. uri v Pokrajinski de. lavski zvezi, Miklošičeva cesta 22, I. nad. stoplje, soba št. 3. Na sestanku se bo po. ročalo o tekočih zadevah in vprašanih naše stroke. Vabimo vse tovaršice, da se tega sestanka zanesljivo udeležijo. — Sku. pina sobilikarskih, plekarskih in ličar. skih pomočnikov pri Pokrajinski delavski zvezi v Ljubljani.

— **Ij MATER STIRIH OTROK,** ki me je prišla v stiski in bedi prosit za poklonitev stare žimnice, prošim, da mi jo vrne, ker jo stranka, katere last je bila zahteva na. zaj, sicer me bo kazensko preganjala za. radi samolaste prisvojitve. Ponovno pro. sim gospo, naj sporoči vsaj svoj naslov. Falatov, tapetnik. Novi trg 4.

— **Ij Razstava bratov Vidmarjev podal. jana.** Umetnostna razstava bratov Draga in Nandeta Vidmarja v gornjih prostorih Obeslovelove galerije na Gospodarski cesti, je bila podaljšana za sedem dni, to je vključno do nedelje 22. t. m. Razstava je bila podaljšana, da bi si jo mogli ogledati vsi ljubitelji likovne umetnosti, ki jim čas doslej še ni dopustil. Mlada umetnika sta s sedanjo razstavo dosegla viden uspeh. Občinstvo sta prepričevalo seznanila s svojim delom poslednjih let in velikim na. predkom, Razstavljena olja pa niso vsa njuna dela od poslednje razstave, Razsta. vna sta predvsem manjša dela, ker je zla. žnja razstava manjša, intima razstava. Svoje nove umetnine večjega obsega nista postavila na ogled. Brata Vidmarja sta do. slej zmerom skupaj razstavljala. S svojimi deli sta nam podala lubezen do domače zemlje in človeka kot socialno bitje. Ogled razstave od 9. do 16.

— **Ij V počastitev spomina pokojnega pri. jatelja med. univ. dr. Marzja Gustelna** so darovali socialni akciji na univerzi za po. doro potrebni akademikov njegovi pri. jatelji »Istorkarje« L 450.—.

NA PUSTNI TOREK V VESELI TEATER!

— **Ij Pridite na pustni torek v »Veseli teater«!** Na sporedu imamo vesel program št. 15. Nasmejali se boste do solz. Na sporedu: veseloligr, kuplet, revijaka točka itd. Sodeluje Adamčev jazz. Pred. prodaja vstopnic v torek od 10. do pol 13. in od 16. ure dalje.

— **Iz Spodnje Štajerske**

— **Zunanji dolгови Spodnje Štajerske.** Seš civilne uprave na Spodnjem Štajer. skem opozarja trdke in korporacije na bvisvem jugoslovanskem ozemlju, priklju. čenem k Nemčiji, da morajo prijaviti svo. je dolgove v inozemstvu do konca febru. arja. To so dolžne storiti tudi podružnice inozemskih bank in industrijskih podjetij, če znašajo obveznosti skupaj 1000 mar. ali več.

— **Iz Ijutomerkega okrožja.** V Iju. tomerkem okrožju so zadnje čase pogoji za zaposlitev boljši in tudi povpraševanje pa delavkih večje. Zato bo mogoče znati. podporo okroglo 3.000 podpirancev. V ja. nuarju je bilo več javnih zbirk za zimsko pomoč. Vrgle so 39.392.55 mark.

— **Prva podelitev imena novorojenčku.** Kakor poroča »Marburger Zeitung« je bil te dni izvršen na Spod. štajerskem prvi civilni obred, pri katerem je bilo podeljeno ime novorojenčku. Zgodilo se je to na stanovskem uradu v Šmarju pri Jelšah, šlo pa je za sinčka šolskega upravitelja Antona Latosa. Novorojenček je dobil ime Heinz Peter. Obred je izvršil šmarski žu. pan. prisostvovalo mu je razen očeta tudi večje število drugih članov Štajerske do. movinske zveze.

— **V Celju so se poročili Alois Klinc** iz Celja in Ana Vrečko iz Škofje vasi ter Franc Seidi in Marija Tanjšek iz Celja.

— **Dan nemške policije.** Prvič bo prire. jen tudi na Spodnjem štajerskem dan nemške policije. Tega dne stopi vna nem. ska policija v službo največje socialne po. možne akcije vseh časov, namreč vojne. vial.

zimsko pomoči nemškega naroda. Za poli. cijo je ta dan še tem večjega pomena, ker ji nudi priliko stopiti propagandno pred. javnost in pokazati kako požrtvovalna in marljiva zna bit nemška policija.

— **Prehrana otrok, ki imajo daleč v š. lo.** V sporazumu z učiteljsko in organi. ziral urad za ljudsko dobrodelnost v Tr. bovljah v štajerskem Helmtabundu pre. hrano šolskih otrok, ki morajo hoditi da. leč v šolo in steer do 31. marca. Hrano dobi vsak otrok, ki zaradi dolge poti do doma nima možnosti dobiti sicer toplo ko. silo. V trboveljskem okrožju skrbi za. pet krajevnih skupin za 660 šolskih otrok, daljše skupine pa začno v kratkem skr. bi dobivajo opoldne toplo kosilo. Štiri na. daljše skupine pa začno v kratkem skr. beti za hrano šolskim otrokom. Skoraj po. vsood so prevzele kuho šolskih kosil orga. nizirane ženske.

Arizacija Podkarpatske Rusije

Madžarska vlada je že lani odredila pre. gled vseh obrtnih in trgovskih pravic v Podkarpatski Rusiji. Pregledanih je bilo 8457 dovolilnic. 1792 jih je bilo v rokah kristjanov, 6665 pa v židovskih rokah. Z ročnimi izjemami so kristjani obdržali svoje obrtne in trgovske pravice. Pregled je bil izvršen po splošnih gospodarskih in socialnih vidikih. Izvesta so bila samo za vojno gospodarstvo važna podjetja, ki v njih židom ni bilo dovoljeno nadaljnje de. lovanje. Tako je bilo izmed 5420 židovskih obrtnih pravic 3830 odvzetih, 1590 pa pu. ščenih. V okrajnih mestih židje ne smejo več opravljati obrtnih in trgovskih poslov v glavnih ulicah. Lahko pa nadaljujejo svoje delo tam, kjer so bili združeni s prejšnjimi ali na novo naseljenimi kršča. nskimi obrtniki in trgovci. Prav tako so bi. le odvzete židovske dovolilnice tam, kjer je njihovo število presegalo dopustni od. stotek prebivalstva. Zato je v mnogih ob. činah židom sploh ni bilo več mogoče dati nobenih dovolilnic. Čiščenje je povdvojlo število krščanskih trgovcev in obrtnikov.

Namestu 3830 odvzetih židovskih obrtn. nih in trgovskih pravic so bile izdane no. ve 3530 krščanskim prosticem. Zaenkrat se jih je po poslužilo le 2475 potom prevze. ma ali nove ustanovile. Med novimi tr. govci ali obrtniki je pretežna večina do. mačinov, le 679 jih je iz drugih pokraji. države. Iz Budimpešte so se naselili v Pod. karpatski Rusiji 203 obrtniki. V prvih osemih mesecih lanskega leta je dobilo 406 trgovcev in obrtnikov iz državnega fonda za podpiranje samostojnih eksistence po. sijo v znesku 1.824.000 pengö.

Nevsakdanja obtožba

Pred mestno prefekturo v Milanu so raz. pravljali konec preteklega tedna naslednjo zadevo. Neki Rihard je tožil lepo 24-letno Nerino, češ da ga je zapeljala, nato pa za. pustila. Kakor pristavlja poročevalec mi. lanskega »Corriere della Sera«, je zadeva bila toliko bolj presenetljiva, ker vsakda. ne izkušnje kažejo, da običajno moški iz. rabljajo nalivnost mladih deklet in se po. laste njih denarja z obljubo zakona. Rihard pa se je z lahkoto zvil v vlogo zapelja. nega in zapuščenega. Pri tem je navajal, da ga je deklet, o kateri je mislil, da je »nedočno in pripravljeno poročiti ga« olaj. šalo za nekaj tisoč lir. Prijavil in obtožil je Nerino, ki je bila nato poklicana pred mestnega sodnika. Rihard na razpravo ni prišel, Nerina pa je takole razložila so. dniku vzroke, zakaj je šel nameravani za. kon po vodi:

»Mislila sem se, — ko sem verjela reaso. sti njegovih namer. Izjavljal je, da me hoče poročiti in zaupljivo sem čakala na dan poroke. Med zaroiko mi je res večkrat daroval kaj malega, vendar denarja nikoli nisem dobila in tudi ne zahtevala, kajti ži. vela sem ods vojeja dela. Imam pa vzrok biti prepričana, da ni nikoli imel tolike vsote, saj je stanoval v ljudskem hotelu. Zaroki je mesto poroke nato sledila prek. nititev vseh odnosov, ker je Rihard hotel, da bi bila z njim bolj ljubimzva. Na to pot mu nisem mogla slediti in tako sva se razšla. Čez nekaj časa je ponovno prišel k meni in hotel znova navezati stike, toda jaz sem odklonila. Da bi se mi maščeval, me je naznanil.«

Nerina je obrnila sodniku hrbet, da bi skrlila svoje solze. Vse priče so ji bile na. klonjene in tako se je utemeljenost nevsak. danje obtožbe razblinjala. Sodnik je odso. vil obtoženko z izjavo, da kako kaznivo dejanje sploh ne obstoja.

— **Nov observatorij**

Na vrhu Colle Ciana v bližini Asiaga je zgradila Kr. univerza v Padovi nov astro. nomski observatorij, ki je poleg enako ve. likega na Babelsbergu pri Berlinu naj. večji v Evropi. Novi observatorij bo izro. čen svojemu namenu letos v maju.

— **RAZNAŠALCA**

(kolesarja) za okraje Štepanja vas, Dobrunje, Zador — s prejemom takoj uprava »Slovenskega Naroda«.

— **Škornje in gozzerice**

a la »Zirovske« in vse vrste drugih čevljev po naročilu izdeluje in sprejema popravila Mrak, Sv. Petra c. 30.

— **NAROČILA ZA SENO**

s precejšnjo primesjo detelje in za korenje sprejema med uradni. mi urami od 9. do 15. najdlje do četrtka dne 19. t. m. od članov društva »Mali gospo. dar« in članov »Zego. zec« poslednjič v tej sezoni »Splošna go. spodarska združga že. lezničarjev Ljublan. ske pokrajine«. Bie. welsova 35-II — proti predplačilu. — Seno in detelja bo v balah od 40–50 kg.

— **OBLOVSKI KASELJ**

prebnete pri otrocih še pijo medicio. Dajte jim Ambrožovo medi. cio, ki jo dobite le v MEDARNI, Ljuba. na, Židovska ulica 6.

PREMOC DRVA

L. Pogačnik

LJUBLJANA

Šenorkova ulica 5

Telefon 20-30

SALPAČ CAJ

se dobi v vsaki trgo. vini.

Kako je v Ljubljani poskrbljeno za revne bolnike

Blagodejno poslovanje mestnega zdravstvenega ambulatorija in mestnega fizikata — Bolnišnice, sanatoriji in zavetišča

Ljubljana, 16. februarja.

Velika blagodat revnih mestnih prebivalcev je, da se lahko zatekajo v mestni ambulatorij za nepremožne. Ta ambulatorij nudi revnim ljudem brezplačno zdravniško pomoč. Deluje pod okriljem mestnega fizikata.

Dan za dnem je velik naval v mestni ambulatorij, tako da ima fizikat mnogo dela že s samimi bolniki. Znano pa je, da je glavna naloga mestnega fizikata zdravstveno delo in nadzorstvo, ne pa zdravniško delo v ožjem smislu. V Ljubljani je za nepremožne bolnike sorazmerno dobro poskrbljeno. Razen mestnega ambulatorija za nepremožne so revni bolniki deležni brezplačne zdravniške pomoči še v ambulancah splošne in ženske bolnišnice, bolnišniške oskrbe potrebni pa v bolnišnicah samih.

Lani je mestni ambulatorij opravil veliko delo. Zdravniško pomoč je iskalo v njem 762 moških in 1053 žensk. Pozornost budi, da je bolnih mnogo več kakor bolnikov. Število ordinacij je zelo visoko: 7206. K temu je pa treba pristeti še 1247 zdravniških obiskov na domovih bolnikov.

Zaradi tuberkuloznih bolezni je bilo v ambulatoriju 716 ordinacij. Ambulatorij je obiskovalo 42 jetičnih moških in 24 žensk. Največ bolnikov je iskalo zdravniško pomoč zaradi notranjih bolezni, 189 moških in 672 žensk. Ordinacij je bilo skupno 2390. Zaradi kirurških bolezni je iskalo pomoč 131 moških in 127 žensk, opravljenih je pa bilo 1136 ordinacij. Zaradi kožnih bolezni se je zdravilo v ambulatoriju 46 moških in 67 žensk. Za kožnimi boleznimi obolenja torej več žensk kakor moških. Ordinacij je bilo skupno 274. Najmanj je bilo bolnikov z veneričnimi boleznimi, in sicer 13 moških, žensk pa samo 2. Ordinacij je bilo sorazmerno mnogo, 142. Zaradi očesnih nosa, ušesa in grla je prišlo 31 moških in 33 žensk. Ordinacij je bilo 105. Oči si je zdravilo 24 moških in 28 žensk. Na raznih drugih boleznih je obolelo 352 žensk in 202 moška. Ordinacij je bilo 1818.

V ambulatorij prihajajo tudi od časa do časa ljudje, ki se čutijo bolne, a zdravniki ne morejo ugotoviti nobene bolezni. Lani je bilo pregledanih (nekateri tudi po večkrat) 84 moških in 108 žensk, ki jih niso mogli sprejeti v stalož bolnikov. Teh ordinacij je bilo 507.

Številni bolniki so bili deležni obsevanja; skupno je bilo 546 obsevanj. Zdravljenj s »Solluxom« je bilo 243, galvanizacij in tonizacij 45. Čistilnih kopeli so nakazali 1930. Pripomniti je treba, da so v ambulatoriju pregledali še 746 ljudi zaradi določitve delazmožnosti za pridobitev rednih ali izrednih podpor.

Ko govorimo o delu mestnega fizikata, naj povemo še, koliko osebja zaposluje ta važna zdravstvena ustanova. Presenetljive, da je zaposlenih v primeri z obsežnim in mnogostanskim zdravstvenim delom fizikata le 7 pragmatično nameščenih zdravnikov. Zaposlene so dalje 4 zaščitne stre, 3 pisarniške moči, 3 desinfektorji ter po en šofer, služitelj in smajlika.

Upoštevati moramo, da mestni zdravniki tudi aktivno sodelujejo pri zdravstvenem socialnih akcijah in zdravstvenih organizacijah. Lani so organizirali zdravstveno službo ob vseh prilikah. Omeniti moramo tudi, da so mestni zdravniki imeli lani 130 zdravstvenih predavanj po šolah, razen tega so pa predavali še v okviru Rdečega križa 125 ur in vodili praktične vaje. Predavali so tudi pod okriljem gasilskih organizacij 18 ur in v samarijskem tečaju poklicnih gasilcev 40 ur.

Ljubljanci tudi vedo, da imajo mestni zdravniki organizirano dežurno službo, »a« ko da lahko nudijo bolnikom v nujnih primerih pomoč ob nedeljah in praznikih. Dežurna služba se začne pred praznikom ob 20. in traja do 8. na dan po nedelji ali prazniku. Meščani znajo ceniti poštrevnost mestnih zdravnikov še tem bolj, ker za sebnimi zdravniki doslej še niso organizirali nedeljske dežurne službe.

Ob tej priliki vas bo zanimalo, koliko zdravstvenega osebja deluje v ljubljanskih zdravstvenih ustanovah. Ljubljana ima 12 zdravstvenih ustanov. Najvažnejša je seveda splošna bolnišnica, ki šteje 1034 bolniških postelj. V nji je bilo lani zaposlenih 61 zdravnikov z volonterji vred, 135 redovnic, 83 bolničarjev in 148 drugega osebja. V bolnišnici za ženske bolezni, ki ima 200 bolniških postelj, je bilo zaposlenih 25 zdravnikov, 4 diplomirane babice, 2 bolničarja in 21 drugega osebja. Po številu bolniških postelj (728) je med ljubljanskimi zdravstvenimi ustanovami na drugem mestu bolnišnica za duševne bolezni. V nji je bilo zaposlenih lani 10 zdravni-

kov, 42 redovnic, 73 bolničarjev in drugega osebja 116. Precej velika ustanova je zavetišče sv. Jožefa; ima 304 bolniške postelje. V njem sta bila lani zaposlena 2 zdravnika, 55 redovnic in 106 drugega osebja. Mestno zavetišče za onemogle spada tudi med zdravstvene ustanove. Zdravstveno nadzorstvo v njem je poverjeno fizikatu. Zavetišče šteje 260 postelj. Lani je imelo zaposlenega enega zdravnika, 16 redovnic in 10 drugega osebja. Med sanatoriji je na večji slajmerjev dom, ki šteje 118 bolniških postelj. V njem deluje 7 zdravnikov. Zaposlenih je 28 redovnic in 12 drugega osebja. Leonišče je po številu bolniških postelj — 35 — mnogo manjši sanatorij. V njem je bil lani zaposlen en zdravnik in 13 redovnic.

Posebno pomemben zdravstveni zavod je pokrajinski institut za raziskovanje in zdravljenje raka in novotvorb. Zavod si je pridobil kmalu velik ugled ne le med občinstvom, temveč tudi v znanstvenih krogih. Ima skromne in tesne prostore v stari šentpetrski vojašnici, kjer je prostora le za 29 bolniških postelj. V njem deluje 5 zdravnikov, 8 bolniških sester in 5 bolničarjev. Med sanatoriji je treba še omeniti sanatorij »Emona«, ki ima 10 bolniških postelj, enega zdravnika in 5 bolniških sester. Pomemben je tudi Zavod za zaščito dece in mater, ki ima 46 bolniških postelj, 2 zdravnika in 8 babic. Med zdravstvene ustanove štejejo tudi neizgledno postaja »voda« za socialno zavarovanje. Postaja ima 15 bolniških postelj in v nji stalno deluje zdravnik in bolniška sestra. V naštetih ljubljanskih zdravstvenih ustanovah je zaposlenih 116 zdravnikov. Če pristojimo še 7 zdravnikov mestnega fizikata, deluje v naših zdravstvenih ustanovah skupno 223 zdravnikov.

Lahkoveren draguljar

Premamili so ga z voščeni nogami in ga ogoljufali za pol milijona dolarjev

V razkošni trgovini enega najbolj znanih draguljarjev v Detroitu Henryja Richardsona se je pred tedni predstavila odlična gospa v družbi neke spremljevalke. Sami lastnik Richardson se je potrudil k sprejemu ugledne in na videz zelo bogate kupovalke. Dama mu je izrekla željo, da bi si rada ogledala nekaj dragocenosti, posebno pa še diadem, razstavljen v izločki. Šlo je za dragulje v vrednosti približno 500.000 dolarjev. Ker se pa bogata gospa ni hotela dalje časa držati v trgovini, je prosila lastnika, naj pride z dragulji v hotel Long Beach. Predstavila se je kot grofica Molnar in izrazila željo, da bi si dragulje ogledala v popolnem miru in izbrala tiste, ki bi ji najbolj ugajali.

Naslednje jutro se je Richardson res podal v označeni hotel in ko je vprašal za grofico, so ga peljali v njene sobane. Sprejela ga je tamkaj dama, ki je bila prejšnji dan z grofico v njegovi trgovini. Rekla mu je, da grofica v tem trenutku ne sme motiti, ker je v toaletni sobi pri običajni vsakdanji masazi. Res je Richardson na lastne oči videl skozi odprto zavese dve lepo oblikovani nogi. Čez nekaj trenutkov ga je grofica iz toaletne sobe prosila, naj ji predloži v ogled dragotino, čemur se Richardson ni upiral. Izročil ji je grofični družabniki, ki jih je odnesla grofica. Richardson je pri tem videl za trenutek gospo, ležečo v naslonjaču in pokrito z belo rjuho, ter maserko, ki ji je polagala na obraz kremo. Sledili so vzkliki občudovanja nad lepoto draguljev in med lepo gospo ter Richardsonom se je razvil pogovor. Richardson je bil v sprejemni sobi, gospa pa v toaletni. Čez čas pa je pogovor nenadoma prekinila maserka, ki je glasno dejala grofici, da jo je slišal tudi Richardson: »Prosim gospa, bodite nekaj časa čisto mirni in tudi ne govorite, drugače bo lepotna krema proti gubam razpokala, kar bo imelo škodljive posledice.« — »Dobro« — je odgovorila grofica — »vendar odprite mi vsaj radijski aparat, da bom mogla poslušati glasbo«. In po zraku so zapluli sanjavi akordi plesne glasbe.

Richardson je med tem, ker je ostala zavesa rahlo odgnjena, občudoval pravilne črte lepih nog svoje klientke. Glasba, liker, ki mu ga je bila ponudila družabnica, preden je odšla v sosedno sobo odpret radio, upanje na dobro kupčijo, ki jo bo sklenil — vse to je zavedlo moža, ki ni opazil, kako hitro mineva čas. Potekla je tako skoro cela ura, ko je naenkrat radijski napovedovalec sporočil, da je radijski program končan. V sobi je sledil grobni molk. Gospa je bila še vedno na svojem mestu. Richardson je dobro videl njene nepremične noge, napol pokrite z belo rjuho. Nenadoma pa mu je ta nepremičnost legla na srce kot udarec. Najprej negotovo, nato pa tresoč se, se je približal zavesi, jo narahlo odgnal in skrivno pogledal v sobo. V tistem hipu se je nesrečni Richardson zavedel spretnega trika, katerega žrtev je postal: noge so bile iz voska, soba prazna in dragulji so izginili. Ostalo mu ni nič drugega, kakor da je telefoniral policiji in je prijavil sleparstvo, ki ga je olajšalo za skoraj pol milijona dolarjev. Policija je

premetene sleparke zastoj iskala; v hotelu so bile seveda prijavišene z napačnimi tmen.

Lale Andersen v filmu

Po vsej Nemčiji, posebno pa še med vojaštvom znano pevko Lale Andersen je pridobil prof. Karel Ritter za Ufa film »GPU«. V njem bo igrala vlogo neke svetilske pevke.

Japonska preskrbljena z rižem

Pred izbruhom vojne na daljnem Vzhodu so v Angliji mnogi opozarjali na to, da je Japonska navezana na uvoženi riž kot svojo glavno hrano. In to naj bi se v primeru vojne obrnilo proti Japonski. Toda dejanski položaj je drugačen. Japonska je sicer pred sedanjo vojno uvozila do 2 milijona ton riža letno, toda to dodatno potrebo v rižu je krila malone izključno iz svojega gospodarskega prostora. Tako je uvozila l. 1933 vso količino 1,8 milijona ton riža iz obeh svojih pokrajin Koreje in Tajvana (Formosa). Iz inozemstva je pa znašal uvoz samo pol milijona ton. Japonska pa ima zdaj v rokah najvažnejše pokrajine Vzhodne Azije, kjer se prideluje riž, namreč Indokino in Tajsko. Zato ji je preskrba z rižem v polni meri zagotovljena.

Čisto drugačen je pa položaj glede preskrbe Angleške in Holandske Indije z rižem. Njun letni uvoz znaša do 5 milijonov ton. Pred vojno sta uvažali manjkajoče količine riža iz Indokine, Tajske in Birme. Indokina je izvozila l. 1939 okrog 1,25 milijona ton riža, Tajska 1,86, Birma pa 3,3 milijona ton. Riža torej ne bo primanjkovalo med vojno v Vzhodni Aziji Japonski, pač bi ga pa utegnili Angleški Indiji.

Nemški zdravniki po vojni

Šef nemškega zdravstva dr. Conti je objavil na nemške zdravniške naslednji pregled: »Samo ob sebi umevno je, da se bo lahko vsak v vojakom poklicani zdravnik po zmagi vrnil k svoji privatni praksi in da mu bo država nudila vso pomoč pri ureditvi njegovega zdravniškega poklica. Določbe glede naselitvene svobode ostanejo v veljavi. Poskrbljeno pa bo, da se v velikih mestih ne bo moglo naseliti preveč zdravnikov in da na drugi strani ne bodo ostali prezrti kraj, brez zdravnikov. Pravilna je razdelitev zdravnikov po vsej državi in problem, ki ga morajo brezpogojno rešiti stranka, država in zdravniki sami. V tem

pogledu je odločilnega pomena stanovanjsko vprašanje. Na ureditvi tega važnega vprašanja se tudi dela.

Ameriški državni dolgovi

Po podatkih, ki jih objavljajo listi, so znašali državni dolgovi Zedinjenih držav sredi lanskega leta 45 milijard dolarjev. V teku leta so se naraščali in dosegli znesek, tako da odpade na vsakega prebivalca Zedinjenih držav 500 dolarjev. S tem zneskom je obremenjen vsak novorojenček, ki pride na svet z dvojnimi zneskom, 1000 dolarjev pa vsak zakonski par, ki začne novo življenje. Koliko so ameriški državni dolgovi sedaj, ni mogoče ugotoviti, gotovo pa se od meseca do meseca silno višajo.

Jubilej dunajskega gledališča

V Nemčiji so praznovali te dni 200letnico, kar je začelo delati dunajsko dvorno gledališče, znano pod imenom »Burgtheater«. Ustanovila ga je cesarica Marija Terezija, ki je prisostvovala otvoritveni predstavi dne 5. februarja 1742. Predvajali so italijansko opero »Amleto« (Hamlet), delo komponista Carcana. Gledališče se je bolj in bolj razvijalo in je doseglo svoj višek v desetletjih pred prvo svetovno vojno, ko je slovelo po vsem svetu. Ker je bila med tem osnovana posebna dvorna opera, se je staro dvorno gledališče omejilo na klasično dramo, katere gojitev mu je prinesla svetovni sloves.

Starost in sport

Sportni zdravniki po vsem svetu so se že ukvarjali z vprašanjem, kdaj doseže sportnik višek svojih moči in sposobnosti. Pri tem so dognali velike razlike za razne panoge sporta. Na nekem mednarodnem zdravniškem kongresu je razglasil neki udeleženeec naslednji vrstni red: skakač je na višku svojih moči s 24. letom, metalec diska s 26., boksar s 21., rokoborec s 22., nogometaš s 23. in teniški prvak s 28. S 30. leti ima sportnik v splošnem za seboj že svoje najboljše dni, razen če je posebno usposobljen za met kladiva.

Impresa comunale pompe funebri Lubiana
Mestni pogrebni zavod Ljubljana

Ljubi Bog ga je poklical in preselil se je v sončnejše kraje naš prisrčno ljubljani najboljši soprog in oče, gospod

Franc Dukič
dvorni svetnik v pokoju

Položili smo ga k večnemu počitku dne 15. februarja t. l. k Sv. Križu.

Prosimo tihega sočustvovanja brez obiskov in pismenih sožalj.

Ljubljana, dne 16. februarja 1942.

JOSIPINA — soproga

ADOLF — sin

Ezio d'Errico

Nos iz lepenke

37

Skromna sobica z običajnim tovarniškim pohištvom. Fibrasti kovčeg s slugovim perilom je ležal odprt na stolu. Na posteljni omarici je stal medenast svečnik s poldogorelo svečo. Poleg njega je ležal cenen roman.

»Kdo je pospravil?«
»Jaz, gospod komisar... davi o poli devetih...«
»Ste opazili kaj posebnega?«
»Ne... se pravi...« Gospod Masson ni kadil, a davi sem našla sobo polno dima... in tale podstavek je bil zvrhava poln cigaretnih ogorkov.«

»Kaj ste jih seveda vrgli proč...«
»Da, vrgla sem jih v vedro z umazano vodo... in potem sem izlila še tisto...«

»Nič drugega?«
»Razen tega se mi je zdelo, da je nekdo pil vino, ker so bili na miznem prtu rdeči krogi... Nato sem pospravila... čudila sem se le, da ni bilo nikjer ne kozarcev ne steklenic... mislila sem, da je gospod Masson sam vse odnesel...«

Komisar je vzel s steklenke za vodo kozarec, s katerim je bila pokrita, in ga natančno obduhal.

»Ste tudi tega opazili?«

»Ne, ker je bil čist...«

»Ste našli v sobi velik nered?«

»Da, velik nered... še žimnice so bile premaknjene.«

»Ali ponoči prekinete električni tok?«

»Ne, gospod komisar...«

»Zakaj je potem gospod Masson čital pri sveči?«

»Tudi jaz sem ga nekoč vprašala, pa mi je rekel, da ga od čitanja pri električni luči oči bole...«

»Dobro, lahko greste.«

»Kadar se vrne Ema, ki je šla z gospo nakupovat, ali jo lahko...«

»Da, da... a zdaj pojdit!«

Ko je bil komisar sam, je nekaj časa negibno stal na mestu in gledal okrog sebe, ne da bi se česa dotaknil. Najbolj sta ga zanimala dva raztrgana naslanjača, preproga in miza, na kateri so se proti svetlobi še videle vinske lise, ki jih je bila sobarica omenila. Potem je stopil k oknu in nekaj minut opazoval sneg, ki je gosto padal v nekakšen žalosten svetlobni jašek, po čigar stenah so se nalik rožmargolit stari električni vodi, obraščeni z belo plesnobo.

Nazadnje se je mahoma zasukal na petah, se vrnil k postelji, vzel medenast svečnik, izlil svečo in s prstom potipal v luknjo, kjer se je že kdo ve koliko časa nabiral stearin in tvoril nekakšen zelen zamašek. Ker se mu namen ni obnesel, je vzel iz žepa nožič in jel brskati z njim, dokler ni hkratu

z drobci stearina padla na marmor majhna kroglica, ki je s srebrnim zvokom odskočila od plošče.

Richard jo je vzel v svoje debele prste, jo skrbno očistil, podrl proti oknu, da so se brušene ploščice zaiskrile v bledi dnevi svetlobi, in samozadovoljno zamrmral: »Nu, vsaj Concinijev briljant smo našli... To je že nekaj...«

S hodnika je prihajal odmev rezkega glasu, ki je vreščal:

»Ali je kopal nared ali ni...«

Nato je bilo slišati brnenje zvonca in kolajsanje šepete sobarice, ki se je oddaljevalo po dolgem hodniku.

Ko je stopil komisar Richard v vratarsko ložo, pred katero je stražil nadzornik Gravenchon, je Milton pravkar oblačil plašč; in v tem, ko je z rokami po vseh žepih brskal za škatlico vžgalice, ne da bi jo mogel najti, so bile njegove oči nepremično uprte v truplo, ki je ležalo na malem divančku iz cvetličnega kretona.

Na zidu je visel koledar z reklamo neke zobne kreme, ki so jo označevala velikanska, smehljajoča se usta.

»Nu... kako je?«

Doktor se je obrnil, pogledal policista z izrazom človeka, ki se prebujajo iz dolge zametjenosti, in zamrmral:

»Slabo... zdaj vemo manj ko prej...«

»Zakaj?«

»Zato, ker ta mah ni moči reči, od česa je umrl. Treba bi bilo natančnih analiz... Moramo ga pre-

peljati v mrtvašnico, in tam bom dal izvršiti preiskavo...«

»Ali ne bi bilo časa, da razmotava vso reč kar tu, med seboj? Kaj menite?«

»Kako?«

»Sedite pa se pogovoriva.«

Nadzornik Gravenchon, ki je prav tedaj pogledal skozi vrata, je videl zdravnika in komisarja okobalo na dveh slamnatih stolihi, kadeča in kramljajoča kakor dva prijatelja na kavarniški terasi, in dasi je bil že vaju Richardovih posebnosti pri preiskavi, se je vendar zmrdnil, kakor bi hotel reči: »Če se tako zložno pripravljata k poslu, bomo do večera šklepetali z zobmi v tej prekleti veži.«

Trumica radovednežev se je bila razkropila. Poldansko zvonjenje se je zamolklo oglašalo skozi snežni dan, in vratarica je venomer drezala nadzornika: »Kdaj mislite, da bom mogla spet v kuhinjo? Pripraviti moram kosilo za moža, ki se vrne ob eni...«

Nadzornik je namesto odgovora še enkrat pogledal skozi vrata, kakor bi ga zabavalo videti starkin poparjeni obraz.

»To so reči z onega sveta... menda se razgovarjata z mrlcem...«

Prav tedaj je komisar rekel: »Deniva, da gre za zastrupljenje...«

»Pa deniva,« je odvrnil Milton, ki je z zanimanjem znanstvenika za »lepi slučaj« še vedno visel z očmi na truplu Filiberta Massona. »Toda za kakšno zastrupljenje? S čim?«